

RAKENTAJA

Numero **12**
Perjantai 11.12.2015

MP2 Itella Oyj

8 **Työmarkkinoilla** puhaltavat nyt hurjat myllerryksen tuulet.

12 **Gyprocin** tehtaalla ei lomauteta. Siellä sovittiin asioista toisin.

14 **Projektiurakkamalli** voi tuoda töitä pienille paikallisille yrityksille.

Reilumpaa joulua

Tänä vuonna vuoden viestintäammattilaiseksi valittu Heidi Korva kävi yli kymmenen vuotta sitten Ecuadorissa katsomassa banaaniviljelijöiden arkea ja koki oivalluksen.

Teksti: Maija Ulmanen
Kuvat: Kalle Kervinen

Ei kukaan meistä ole täällä täydellinen tai puhdasoppinen kuluttamisen suhteen, eikä siihen mielestäni tarvitse tähdätäkään. Kaikki lähtee siitä, että parannamme kulutustottumuksemme ja maailmaa pienillä askelilla, **Heidi Korva** kiteyttää.

Vuoden viestintäammattilainen on aistunut, että monet miettivät nyky-yhteiskunnassa sitä, kuinka asioihin pystyisi vaikuttamaan.

– Koetaan, että politiikan kautta vaikuttaminen on turhan hankalaa. Ostamalla tavallinen kuluttaja pystyy tukemaan yrityksiä, joihin hän uskoo. Ostamisessa on aina kyse valinnasta jonkun puolesta.

Naisen kiinnostus eettiseen kaupankäyntiin juontaa juurensa vuoteen 2003. Nuorena freelancer-toimittajana hän lähti Ulkoministeriön tukema juttukeikalle banaaniviljelmille Ecuadoriin.

– Tokihan olin ostanut Reilun kaupan tuotteita jo ennen Etelä-Amerikkaan lähtöä, mutta reisin jälkeen vakuutuin siitä, että sillä on merkitystä, minkälaista maailmaa omalla ostamisellaan tukee.

Ecuadorissa Korva sai kuulla viljelijöiltä liikkuvia tarinoita siitä, kuinka Reilu kauppa on mahdollistanut heille ja heidän perheelleen mahdollisuuden parempaan elämään. Reilussa kaupassa tuotteesta maksetaan viljelijälle vähintään takuuhinta, joka kattaa ympäristön ja ihmisten kannalta kestävä tuotannon kustannukset. Banaaniviljelijät olivat aidosti ylpeitä siitä, mitä kaikkea yhteistyöllä oli saatu aikaan koko kyläyhteisössä.

Lapista lähtöisin oleva Korva on kuullut jo pienestä työstä asti vanhempien mietintöjä siitä, elättääkö maanviljely riittävästi.

”Yrityksien kuuluisi kertoa aktiivisemmin vastuullisuudestaan ja eettisistä toimintatavoista ja tuotantoketjuista”

– Vaateteollisuus on hyvä esimerkki siitä, kuinka kaukana kuluttaja on vaatteiden valmistuksen alkulähteiltä, vaikka itse vaate onkin konkreettisesti meitä lähellä – ihollamme.

Korvan mukaan kolme neljäsosaa suomalaisista pitää tärkeänä sitä, että yritykset osallistuvat yhteiskunnalliseen kehittämiseen ja ongelmien ratkaisuun. Näin ollen ei ole yhdentekevää, millaiset olot vaateteollisuuden työntekijöillä on. Yritysten tehtävänä on turvata tuotantoketjun kaikkien ihmisten hyvät elin- ja työolot.

– Voihan näitä pitää tietynlaisina kuplina, mutta on huomattava se, että ne ovat kasvavia kuplia. Ihmisten tietoisuus kuluttamiseen liittyvistä asioista kasvaa koko ajan, eikä sitä kuulu väheksyä. Ihmiset täytyy saada oivaltamaan, että eettisiä asioita kuuluu miettiä kuluttamisessa. Pikku hiljaa se alkaa näkyä ostokäyttäytymisessä.

Suurimmaksi ongelmaksi Korva kokee sen, ettei yritysten ja brändien vastuullisuudesta meinaa löytää tietoa edes kissojen ja koirien kanssa. Jotta tarvittava tieto löytyisi, vaatii se ammattilaisen mielestä aivan liikaa viitseliäisyyttä ja aikaa.

– Yrityksien kuuluisi kertoa aktiivisemmin vastuullisuudestaan ja eettisistä toimintatavoista ja tuotantoketjuista, vastuullisen viestinnän ammattilainen sanoo.

Korva peräänkuuluttaa, ettei kaikkea tarvitse heti panna kuntoon omassa kuluttamisessa. Se olisi hänen mielestään uuvuttavaakin. Ei hän itsekään ole mikään laupias samarialainen.

– Se on jännittävää, kuinka jossain asioissa sitä on todella ankara itselleen ja toisissa taas ei. Ihmiset eivät ole kovin rationaalisia ostosreissuilla. Me haluamme selvittää kaupasta nopeasti ulos ja me teemme ostopäätöksiä urautuneesti – ostamme meille tuttuja tuotteita.

Eettisten asioiden asiantuntijan mukaan tärkeimmät ostokäyttäytymiseen vaikuttavat vaiheet ovat oivaltaminen ja vanhojen ostopäätösten rikkominen.

– Jokainen meistä varmasti miettii ostohetkellä: ”Onko minulla tähän varaa?”, ”Eikö minulla todella ole tähän varaa?”. Välillä puhumme joidenkin kymmenien senttien erosta. Joskus kyse on enemmän arvovalinnasta kuin taloudellisesta sat-sauksesta. Täytyy miettiä, mitä asioista me pidämme tärkeinä.

Joulun ostoshysteria

Tammikuussa monet meistä joutuvat kiristämään kukkaron nyörejä. Joulun jälleen kerran luonut meille paineet kuluttaa.

– Monilla on se tilanne, että sitä tavaraa on niin paljon, että se jopa ahdistaa. Ne eivät sovi mihinkään ja tavaravyöry on loputon. Onkin hyvä miettiä, mitä tavaroita tarvitsemme ja mikä on vain turhaa ostamista.

Korva miettii itse paljon lahjojen annossa sitä, mitä kaikkea muuta voisi antaa materiaalin sijasta. Hänestä on hyvä idea muistaa ystävää tai perheenjäsentä elämyslahjalla.

– Oman ajan antaminen on mainio lahja. Voisiko äidille antaa joululahjaksi vaikkapa ikkunoi-

– Vaikka isommin eettisyydestä kiinnostumiseni sai lähtölaukauksen Ecuadorin viljelmiltä, niin ei sitäkään seikkaa voi täysin sivuuttaa, että olen viljelijäperheen kasvatti. Vanhemmillani oli maitotila karuissa Lapin oloissa, Korva kertoo lapsuudestaan.

Kuluttaja on kaukana

Korva toi Suomeen kaksi vuotta sitten kansainvälisen Vaatevallankumous-kampanjan, jota vietetään vuosittain huhtikuussa. Kampanja sai alkunsa, kun Rana Plaza -tehdasrakennus romahti Bangladeshissa. 1 133 ihmistä kuoli ja yli 2 000 ihmistä loukkaantui

Vaatevallankumouksessa ihmiset eri puolilla maailma kääntävät vaatteensa nurinpäin ja näin näyttävät, että he haluavat vaateteollisuudelta lisää vastuullisuutta ja läpinäkyvyyttä. Kampanjaan osallistuvat kysyvät vaatemerkeiltä: ”Kuka meidän vaatteemme on tehnyt?” Kampanjaan osallistuu kymmeniä tuhansia ihmisiä yli 70 eri maassa.

Heidi Korva

Ikä: 42.

Kotipaikka: Helsinki.

Ammatti: viestintätoimisto
Communikén toimitusjohtaja.

Perhe: aviomies.

- Viestinnän asiantuntija, kouluttaja ja suunnittelija
- Tehnyt viestinnän töitä yli 15 v.
- Ollut toimittajana muun muassa Helsingin Sanomissa, Ylen aamu-tv:ssä, Kodin Kuvalehdessä ja Aamulehdessä.
- Reilun kaupan tiedotuspäällikkö 2003–2007
- Tällä hetkellä Korvalla on oma viestintäyhtiö Communiké, jonka asiakkaita ovat, esimerkiksi SAK, MLL:n Uudenmaan piiri, Roosa nauha, Ilmastoinfo, Arvoliiitto, Töysän kenkätehdas, Suomalaisen Työn Liitto, Tehy ry, UM ja reilu kauppa.
- Korvan työhön kuuluu viestinnän ohjaamista, mediaviestinnän suunnittelua ja toteutusta.
- Vaatevallankumous-kampanjan Suomen järjestäjä.
- ProCom ry valitsi Korvan Viestinnän ammattilaiseksi 2015.

den pesun keväällä? Kummilapsen voisi viedä elokuviin materiaalilahjan sijaan.

Asia, jota Korva huomaa miettivänsä koko ajan vain enemmän, on kotimaisuus. Suomessa valmistetut tuotteet tukevat suomalaista työvoimaa. Tässä yhteiskunnallisessa tilanteessa Korva pitää erityisen tärkeänä sitä, että saisimme verorahat pyörimään kotimaassamme.

– Jos olemme kuitenkin sen valinnan edessä, että ostamme materiaalista lahjan, on hyvä miettiä sitä, mistä päin maailmaa tuote tulee. Voisinko ostaa muovisen lelun sijaan puisen? Voisinko suosia kotimaista?

Joulun alla on hyvä pohtia sitä, kuinka suuren roolin lahjalle antaa. Varmasti meille kaikille on tärkeämpää se, että vietämme rauhallista, lämmintä ja yhteistä aikaa läheistemme kanssa. Pari lahjaa riittää.

– Kaikki me olemme täällä samalla maapallolla ja meillä ihmisillä on loppupeleissä samanlaiset toiveet tulevaisuuden suhteen; riittävä elanto ja lapsien kouluttaminen. Ne ovat kaikille tärkeitä asioita. On välillä aina hyvä miettiä, kuinka me pystyisimme omalla käytöksellä mahdollistamaan myös muille nämä mahdollisuudet. ■

Kiinan malliin?

OLEN SEURANNUT kiinnostuneena Kiinan työ-lainsäädännön kehitystä jo useamman vuoden ajan. Siellä on menty lukuisin, pienin harppauksin eteenpäin työntekijöiden oikeuksien ja turvallisuuksien osalta. Mikä ei ole vielä kokonaan muuttunut, on se, että ammattiliitot Kiinassa ovat puolueen käsikassara, eräänlainen kurinpitoelin, joiden edustajia ei valita demokraattisesti, eivätkä ne sitä kautta nauti myöskään työntekijöiden luottamusta. Useimmiten työntekijöitä edustaa henkilö yrityksen johdosta.

Miten se sitten on toiminut noin yritysten kannalta? Eikö voisi kuvitella, että yritykselle olisi paljon mukavampaa, kun neuvottelijana toisella puolella on yksi yrityksen oman johtoportaan jäsen, eikä mikään hankala, työntekijöistä demokraattisesti koostettu painostuselin?

Ei ole ollut, ja syy on tämä; kun nöyrä ja kiltti kiinalainen vetää lopullisesti herneen nenäänsä, ei siinä selvitä pienellä puolen päivän ulosmarsilla. Siitä seuraa täysin mellakka, jota setvitään pitkään.

Yrityksen on turha huudella ”laittomista laikoista”, kun työntekijät sulkevat koko tehtaan. Kenenkään kanssa ei pääse neuvottelemaan, kun työntekijäpuolella ei ole mitään kollektiivista elintä neuvotteluosapuoleksi. Ainakaan sellaista, jolla olisi työntekijöiden luottamus. Näin tapahtui monilla autovalmistajien tehtailla. Kuuluisin tapaus lienee Foxconin tehtaiden mellakat ja työntekijöiden itsemurhat.

Konflikti ei tee hyvää bisnekselle. Siksi Kiinassakin on alettu mahdollistaa eräänlaista ”kollektiivista konsultointia”, jossa myös työntekijät

pääsevät neuvottelemaan palkoistaan ja muista työehdoistaan. Myös yrityskohtainen lakkoilu on sallittu monissa provinseissa.

Nyt meillä moni on taputtanut käsiään sille, että ammattiliitoilta pyritään viemään sopimisen eväät. Saadaanpa loppu ”ay-mafian” sanelupolitiikalle. Pakkolainsäädäntöä tilalle Kiinan malliin ja yleissitovuus pois vaan. Meillä siis haluttaisiin mennä kohti sitä mallia, josta Kiinassa nyt pyritään pois.

Pitäisikö jonkun pysähtyä hetkeksi miettimään, minkälaiselle konfliktille tässä nyt lapioidaan perustaa? Onko yhdellekään yritykselle kustannustehokasta tapella jokaisen henkilöstöryhmänsä kanssa erikseen? Vielä kerran; konflikti ei ole hyväksi bisnekselle. ■

Enligt kinesisk modell?

JAG HAR med intresse redan i flera års tid följt med hur den kinesiska arbetslagstiftningen har utvecklats. Där har man med ett otal, små steg gått framåt när det gäller arbetslagstiftningens rättigheter och säkerhet. Det som ännu inte har förändrats helt är att fackförbunden i Kina fortfarande är partiets hantlangare, ett slags disciplinorgan, vilkas företrädare inte väljs demokratiskt och som därmed inte heller åtnjuter arbetslagstiftningens förtroende. Arbetslagstiftningens representeras oftast av en person från företagets ledning.

Hur har det då fungerat så där från företagets synpunkt? Kunde man inte föreställa sig att det vore mycket trevligare för företagen, om förhandlaren på den andra sidan var en medlem i företagets egen ledning, och inget besvärligt påtryckningsorgan som är demokratiskt sammansatt av

arbetstagarerna?

Det har det inte varit och orsaken är denna: när en ödmjuk och snäll kines till sist får nog, då klarar man inte av det med en liten utmarsch på en halv dag. Det blir fullt upplopp, som man reder ut länge.

Det lönar sig inte för företaget att gapa om ”olaglig strejk”, när arbetslagstiftningen stänger hela fabriken. Man kan inte förhandla med någon, när arbetslagstiftningens sida inte har något kollektivt organ som förhandlingspart. I alla fall inte något som arbetslagstiftningen har förtroende för. Det här händer på många biltillverkarens fabriker. Det mest berömda fallet torde vara upploppet på Foxcons fabriker och självmorden bland arbetslagstiftningen.

Konflikt är inte bra för businessen. Därför har man också i Kina börjat göra det möjligt för ett

slags form av ”kollektiv konsultering”, där även arbetslagstiftningen får vara med och förhandla om sina löner och andra arbetsvillkor. Strejker i enskilda företag är också tillåtna i många provinser.

Nu har många hos oss applåderat att man försöker frånta fackförbunden välgörelsen för att förhandla. Då får vi slut på ”fackmaffians” diktatorpolitik. Tvångslagstiftning i stället enligt kinesisk modell och allmängiltigheten kan slängas på sophögen. Hos oss vill man alltså gå mot den modell, som man försöker komma bort ifrån i Kina.

Borde någon stanna upp för ett ögonblick och fundera för en hurdan konflikt man nu gräver grunden? Är det kostnadseffektivt för ett endast ett företag att strida separat med varje personalgrupp? Än en gång: konflikt är inte bra för businessen. ■

Kannen kuva: Tapio Jääskeläinen

Kyösti Suokas
Varapuheenjohtaja

Joulupukki kävi jo

Työnantajien ei tarvitse odottaa joulupukkia. **Sipilän** (kesk) hallitus jakoi jo lahjat. Tosin kroonisen ahneet työnantajat odottanevat vielä jotakin kivaa yhteiskunnan ja palkansaajien rahoittamasta lahjasäkistä.

Kohta kolme vuosikymmentä on tullut nylkyttyä työehtosopimuksia Rakennusliiton leivissä. Välillä on mennyt paremmin, yleensä huonommin. Erityisesti 2000-luku on ollut aikaa, jolloin mitään ei ole tahtonut saada isänniltä irti, vaikka olisi hohtimilla repinyt.

Lukemattomat tunnit on tingitty ja kinattu kuin turkkilaisessa basaarissa. Vaadittu, vedottu, perusteltu, suututtu, uhkailtu, maaniteltu, tehty mitä ihminen ja pappi voi. Lopputuloksena ovat ne vaatimattomat eurot ja sentit, joilla rakentajat töitä tekevät.

Hallitus on nyt heittämässä vuosien työn kerralla posliiniin. Huuhtelunapin painajan suurin missio vaikuttaa olevan työtä tekevän kansanosan rankaiseminen. Työntekijöiden palkkoja leikkaamalla pelastetaan Suomi. Voiko suurempaa vitsiä murjaista.

Politiikkaa sanotaan yhteisten asioiden hoitamiseksi. Yhteiskunnan ja ammattiyhdistysliikkeen politiikointia pitkään seuranneena näkisin asian hieman toisin. Poliitikko varmistaa ensin omat etunsa, mikä on tietysti inhimillistä. Sen jälkeen hoidetaan tärkeimpien tukijoiden etuja, jotta ura voi jatkua. Sitten tulevat muut asiat.

Sipilän hallitus noudattaa edellä kuvattua poliittisen päätöksenteon marssijärjestystä. Maanviljelijöiden etuja ei leikata, koska tämä väestöryhmä on pääministeripuolue Keskustan tärkein tukijoukko. Rikkaitten etuihin ei myöskään kosketa. Siitä pitää Kokoomus huolen. Vapaata riistaa ovat palkansaajat, joilla ei ole hallituksessa puolustajia.

Ei maanviljelijöiden tuloista pidäkään leikata, sillä he ovat jo valmiiksi sillassa elintarviketeollisuuden ja kaupan keskusliikkeiden niskalenkissä. Mutta miltä kuulostaisi pakkolaki, joka määräisi joka kymmenennen porsaan teurastamolle ilmaiseksi. Epäreilulta. Palkansaajilta hallitus kuitenkin porsastelee kuukauden liksan työnantajien taskuun.

Pääministeri Sipilällä ja ulkoministeri **Soinilla** (perus) on julkisuudessa kerrottu olevan vahva kristillinen vakaumus. Tämä ehkä osaltaan vaikuttaa hallituksen politiikkaan. Sanoohan iso kirjakin seuraavaa: ”Jolla on, sille annetaan, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mitä hän luulee itsellään olevan.” (Luuk. 8:18) ■

Kuukauden rakennuskuva

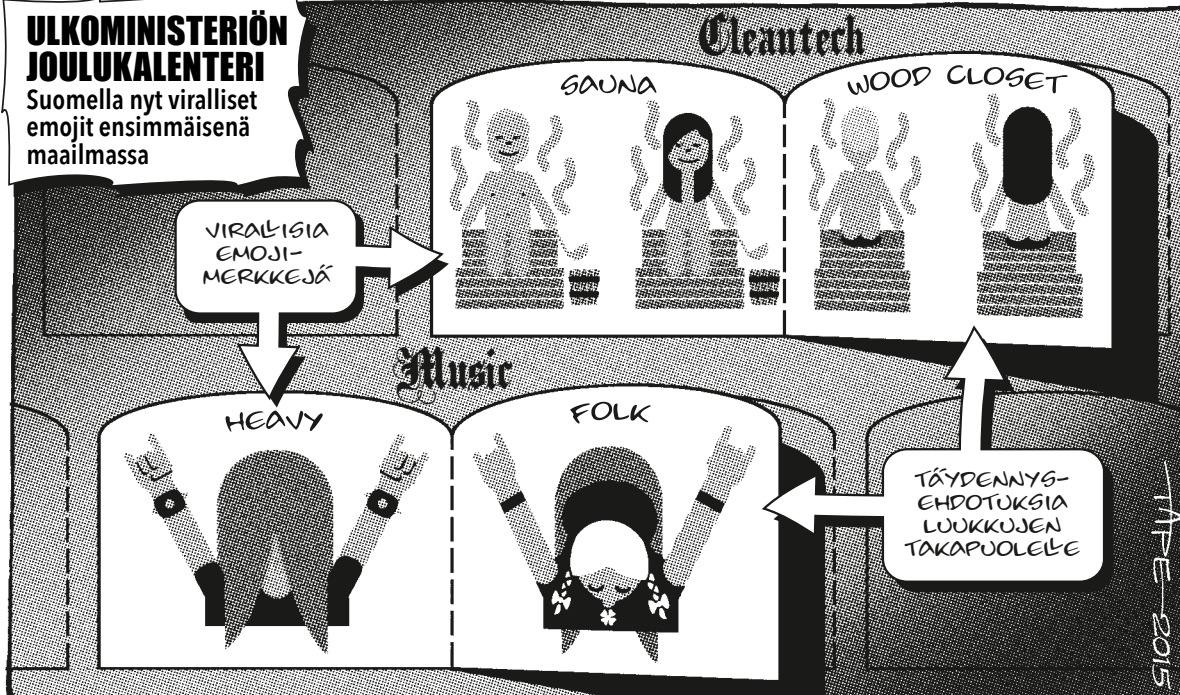

Kuvaaja: Johanna Hellsten
Paikka: Varsova, Puola
Aika: Marraskuu 2015

Mitä? Joulutori on rakennettu. Ainakin pian. Puolan pääkaupunki Varsova valmistautui jouluun marraskuun viimeisenä päivänä. Mikäpä olisikaan kätevämpi vehjas joulukadun rakentamiseen, kuin kunnan nosturi.

ULKOMINISTERIÖN JOULUKALENTERI

Suomella nyt viralliset emoji-merkkejä ensimmäisenä maailmassa

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja
 Johanna Hellsten

toimittaja/toimitussihteeri
 Maija Ulmanen
 Heikki Korhonen

taitto
 Aste Helsinki Oy

tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Helsingin Editele Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilauhint
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Savon Paino Oy, Varkaus

Helsinki 2015 ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 15.1.2016

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **torstaina 31.12.2015**.

2016		
Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
1	to 31.12.2015	15.1.
2	29.1.	12.2.
3	26.2.	11.3.
4	1.4.	15.4.
5	to 28.4.	13.5.
6	27.5.	10.6.
7	1.7.	15.7.
8	29.7.	12.8.
9	2.9.	16.9.
10	30.9.	14.10.
11	28.10.	11.11.
12	2.12.	16.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä. Poikkeukset: numerot 1 ja 5, viimeinen aineistopäivä on torstai.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Uuraisten tehdas hiljeni tänä keväänä, kun mies puristui ontelosahan ja valukoneen väliin.

Rakennusalalla synkkä työturvallisuusvuosi

**Johanna Hellsten,
Tapio Jääskeläinen**

Rakennusalalla on kuollut tänä vuonna työpaikkatapaturmissa jo 13 henkilöä. Viimeisin kuolemaan johtanut tapaturma sattui joulukuun alussa Turussa. Työpaikkakuolemien valtava määrä tänä vuonna on erittäin huolestuttavaa.

Esimerkiksi vuonna 2013 rakennusalalla kuoli Tilastokeskuksen tilastojen mukaan vain neljä ihmistä. Tuolloin koko vuonna kaikilla toimialoilla yhteenslaskettuna ihmisiä kuoli työpaikkatapaturmissa 16.

Vaaralliset kuormat, elementit ja muotit

Teollisuusrakennustyömaalla Inkoossa oli työryhmä varastorakennuksen työmaalla nostamassa betonielementtejä paikoilleen kaivukoneella. Kaivukoneen kuljettajan lisäksi kaksi miestä ohjasi elementtiä paikoilleen. Elementin paikoilleen noston ja nostoapuvälineiden irrottamisen jälkeen elementti kaatui yllättäen. Toinen elementin vieressä työskennelleistä miehistä jäi elementin alle.

Torniossa kerrostalotyömaalla työpari oli pystyttämässä suurelementtimuotia väliseinän valamista varten. Muotti kaatui ja toinen työmies jäi elementin alle.

Rovaniemellä tapahtuneessa onnettomuudessa menehtyi nelostien laajennustyömaalla työskennellyt 31-vuotias mies. Mies jäi meluvallielementtien välivarastoon noston yhteydessä kaatuneiden betonisten meluvallielementtien alle.

Uuraisissa betonivalimon työntekijä puristui ontelosahan ja valu-

koneen väliin. Kun ontelolaattaa katkaistaan, on sahan sisällä oltava mies hoitamassa katkaisua. Työntekijä oli ollut sahan edessä mittaamassa seuraavaa sauhauskohtaa. Kun koneet olivat vierekkäin, hän oli menossa koneitten väliin ilmeisesti aikomuksenaan mennä sahan sisään. Miehen haalari oli tarttunut kiinni johonkin ja koneet vetäisivät hänet väliinsä.

Miehkälässä kiviä leikkaavassa ja viimeistelevässä tehtaassa menehtyi työntekijä, kun monen sadan kilon painoinen kivilevy kaatui hänen päälleen. Mies jäi levyn alle puristuksiin.

Mökkityömaalla Pöytyällä kuorma-autonkuljettaja valmisteli kuorman purkua. Lavan laita oli avattu ja nosturin tukijalat laskettu. Kuorma-auton lavalla oli päällekkäin muovipäällysteisiä puutavaraniippuja aluspuiden päällä. Kuorma oli osin lavan laitoja korkeampi. Kuljettaja oli puutavarakuorman päällä mahdollisesti irrottamassa kuorman sidontaliinoja ja kiinnittämässä nostoapuvälineitä, kun osa kuormasta liikahti ja kuljettaja putosi kuorman päältä noin kolme metriä kalliolle. Pudotessaan kuljettaja löi päänsä. Kuormasta putosi tämän jälkeen vielä noin 20 hirttä kuljettajan päälle.

Sastamalassa yksityisellä rakennustyömaalla mies kuoli, kun kattotuolit kaatuivat ja mies jäi niiden alle.

Putoamisia

Mökkityömaalla Kuhmoisissa kirvesmies oli asentamassa siirrettäviä alumiinitelineiltä käsin seinään pystyruotoja. Rakennuttaja oli toiminut työvaiheessa kirvesmiehen apu-

miehenä. Telineaso oli 206 cm:n korkeudella lattiasta. Telineellä ei ollut kaiteita, eikä putoamista ollut muutenkaan estetty. Telineen ja mökin ulkoseinän väli oli noin 50 cm. Kirvesmies putosi telineen ja ulkoseinän välistä.

Kaupungin kirvesmies oli tekemässä erilaisia kiinteistön kunnostustöitä ja oli menossa rakennuksen katolle tarkistamaan mahdollista vuotokohtaa. Kiipeäminen rakennuksen katolle oli estetty leikkaamalla kiinteiden tikkaiden alimmat poikkipuut irti ja kiinnittämällä vanerilevyistä tehty este lukolla kiinteiden tikkaiden yläpäähän. Kirvesmies nousi A-tikkailta kiinteiden tikkaiden alimmalle poikkipuulle (158 cm korkeudelle) poistamaan estettä. Hän putosi kiinteiltä tikkailta ja löi päänsä. Suojakypärä oli tapaturmahetkellä kirvesmiehen käyttämän pakettiauton tavaratilassa.

Koneet veteen

Siltatyömaalla Helsingissä Kalasatamassa putosi paalutuskone mereen. Koneen kuljettaja kuoli. Tapaturmasta tehdyt selvitykset eivät anna varmaa syytä ja vastausta siihen, oliko kyseessä koneen kääntymisen vipuvaikutus, laiturin pinnan liukkaus

vai koneen tai henkilön yleiskunto.

Vesijohtotyömaalla Maaningalla traktori vajosi jäihin ja mies hukkui. Traktorin kuljettaja oli kuljetusliikkeen aliurakoitsijana, kaupungin tilaamassa työssä, laskemassa vesiputkea järveen jään läpi. Jään paksuuden oli mitattu ennen työtä olevan sahausreitintä alkupäässä noin 40 cm ja jään välissä oli vettä. Mies ajoi traktorilla rannasta jälle sahaamaan jäätä. Noin 40 metrin päästä rannasta traktori upposi jään läpi.

Sähköturma

Helsingissä huolto liikkeen työntekijä meni avaamaan viemäriä yksityisasuntoon. Asunnon kylpyhuoneen valaisin oli joskus aiemmin vaihdettu pistorasialliseen malliin. Valaisin pistorasioineen oli kytketty virheellisesti niin, että pistorasian maadoitusliuskassa oli 230 V:n jännite. Työntekijän laittaessa putkenavaajan pistokkeen pistorasiaan muuttui putkenavaaja jännitteiseksi. Työntekijä sai putkenavaajan kautta sähköiskun. Putkenavaajassa oli vikavirtasuojakytkin, mutta sitä ei oltu suunniteltu suojaamaan tämänkaltaisessa tilanteessa. Valaisimesta ei voinut silmämääräisesti havaita pistorasian vaarallista kytkentää. ■

Jäsenedut korostuvat epävarmoina aikoina

Ammattiliiton jäsenetujen merkitys kasvaa nykyisenkaltaisina epävarmoina aikoina. Niinpä Rakennusliiton tärkeimmät jäsenedut ovatkin hyvin tunnettuja ja käytettyjä. Tärkein jäsenetu eli nopea apu työehtojen pulma- ja riitatilanteissa on saatavissa helposti puhelimitse.

Heikki Korhonen

Jäsenet kokevat erittäin tärkeäksi jäseneduksi myös erilaiset lomaja hotelliedut.

Rakennusliitolla on yhteistyösopimus 19 lomapalvelua tuottavan kohteen kanssa. Lomapalvelujen tuottajat ja Rakennusliitto ovat neuvotelleet jäsenten lomavuorokausien hinnat jäsenille kohtuullisiksi.

Lisäksi Rakennusliitto myöntää kyseisissä lomakohteissa lomaileville työssä oleville ja työttömille jäsenilleen lomatuken. Jäsenkohtaisen (jäsen + perheenjäsen lomakohtaisa yhteenlaskettuna) tuen enimmäismäärä on 8 vuorokautta kalenterivuoden aikana.

Nyt käsissäsi oleva Rakentaja-lehtikin on osa jäsenetupakettia. Lehti tulee jäsenille ensi vuonna 12 kertaa kotiin kannettuna. Liitossa toimivat nuoret julkaisevat kaksi kertaa vuodessa Raksanuoret-lehden. Se postitetaan kaikille alle 30-vuotiaille liiton jäsenille.

Monet jäsenet käyttävät hyväkseen myös öljy-yhtiö Teboilin tarjoamia jäsenalennuksia bensiinistä, dieselistä ja voiteluaineista. Polttonesteistä jäsenet saavat nyt kahden sentin alennuksen litrahinnasta.

Rakentajat ovat tehneet vakuutusyhtiö Turvan kanssa yhteistyösopimuksen, jonka perusteella jäsenet saavat vakuutusetuja kuten alennuksia koti-, auto ja henkilövakuutuksista. Rakennusliiton jäsenille korvataan kodin irtaimistovakuutuksesta työvälaineet ja tarvikkeet 4 500 euron määrään asti.

Monia muitakin rahanarvoisia etuja on tarjolla jäsenille. Kaikki Rakennusliiton jäsenedut näkyvät kätevästi kerran vuodessa postitettavasta Rakennusliiton jäsenedut -esitteestä, joka tulee jäsenille jäsenkortin mukana.

Kaikki Rakennusliiton jäsenedut löydät liiton nettisivuilta <http://rakennusliitto.fi/>. ■

Rakennusliitto luopuu lehtiedusta

Rakennusliitto luopuu ensi vuoden alussa palkansaajalehtien tukemisesta niin sanotun lehtiedun kautta. Aikaisemmin Rakennusliiton jäsenet ovat saaneet 15 euron lehtiedun vähintään vuoden mittaisiin tilauksiin. Edun on saanut Kansan Uutisten Viikkolehden, Satakunnan Työn+Viikkolehden, Kansan Tahdon+Viikkolehden ja Uutispäivä Demarin (Demokraatti) tilaukseen.

Aikoinaan SAK:n ja palkansaajalehtien yhteisenä rakennetun ”työväenlehtisetelin” tarkoituksena oli tukea ammattiyhdistysviestintää palkansaajalehdissä. Alunperin tuen piirissä oli parikymmentä palkansaajalehteä. Nyt tuen piiriin olisi jäänyt enää Kansan Uutisten Viikkolehti ja Demokraatti, sillä viimeisetkin maakunnalliset lehdet lopettavat tai supistavat merkittävästi ensi vuonna.

Enimmillään rakentajilla oli jopa 30 000 lehtiseteliä, tänä vuonna määrä oli enää 1 500 kpl.

Rakennusliiton päätös syntyi liittohallituksessa yksimielisesti.

Palkansaajalehtidstä Kansan Uutiset tarjoaa Rakennusliiton jäsenille Viikkolehden vuoden 2016 kestopilauksen tarjoushintaan 141 euroa (kestopilauksen hinta normaalisti 1.1.2016 alkaen 156 €). Kaikkien nykyisten Rakennusliiton lehtietua nauttivien kestopilauksien laskulle tulee automaattisesti alennettu hinta. Uudet tilaajat voivat tehdä tilauksensa soittamalla Kansan Uutisten asiakaspalveluun.

Demokraatti puolestaan alkaa ilmestyä ensi vuonna kerran viikossa torstaisin. Paperilehden tilaushinta on 86 euroa vuodessa. ■

Dustcontrol Technology for Healthy Business

'Tunne Trombin teho'

Uutuus

DC Tromb 400

Uusi, yksivaiheinen pölynerotin hyödyntää maksimaalisesti ilman voiman – 400 m³/h puhdasta työn iloa! Kompakti, kestävä, varustettu tehokkaalla suodatinpuhdistuksella sekä Hepa H-13 suodattimella.

Dustcontrol Fin Oy puh 09 682 4330 dc@dustcontrol.fi www.dustcontrol.fi

www.jao.fi

Jyväskylän aikuisopisto

ao

Maarakennusalan ammattilainen – vahvasta osaamistasi!

Koulutamme Jyväskylän seudulla tulevaisuuden maarakennusalan osaajia. Tarjolla on ammatti- ja erikoisammattitutkintoja ammattilaisille sekä perustutkintoja uusille alalle tuleville. Lisätiedot, hakeutuminen tutkintoihin ja koko koulutustarjonta osoitteessa www.jao.fi/koulutushaku.

Maarakennusalalla työskenteleville meillä on tarjolla kaikkien maarakennusalan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osaamisalat ja valinnaiset tutkinnot osat. Ammattitutkinnon voit opiskella esimerkiksi seuraavilla osaamisaloilla:

- Maarakennuskoneiden käyttö
- Liikennealueiden ylläpito
- Verkostorakentaminen
- Asfaltointi
- Pohjarakentaminen
- Infra-alan kuljetukset
- Kalliorakentaminen
- Ympäristötyöt

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot suoritetaan joustavasti omilla työmaila. Koulutusten sisällöissä huomioimme jokaisen opiskelijan osaamisen ja sen kehittämistarpeet. Tarvittaessa koulutuksessa päivitetään myös erilaiset turvakortit ja kuljetusalan ammattipätevyys.

Lisätietoja: Kouluttaja Jarno Ruhala, puh. 040 341 6250, jarno.ruhala@jao.fi
Kouluttaja Eero Hannuksela, puh. 040 341 5024, eero.hannuksela@jao.fi
Koulutussihteeri Katri Lunkka, puh. 040 341 5000, katri.lunkka@jao.fi

VI STÖDER
JUL I SINNET
INSAMLINGEN
2015

Rekat jyräävät Helsingin Vuosaaren satamaan silloin, kun vienti vetää. Suomeen kaavailtu uusi palkankorotusmalli toisi palkkaa lisää sen mukaan, miten vienti kehittyy. Malli on käytössä myös Ruotsissa.

Suuri muutos myllää työmarkkinoita

Suomen työmarkkinoilla on menossa suuri murros. Työnantajat heittivät suurille keskitetyille kevyet mullat ja hallitus haluaa sanella työntekijöiden ja virkamiesten palkka- ja työehdot. Koittaako nyt lakkojen ja epävarmuuden aika?

Heikki Korhonen

Suomessa neuvoteltiin ensimmäistä kertaa suuri tulopoliittinen sopimus vuonna 1968. Sen jälkeen niitä on sorvattu 18 kappaletta tähän päivään asti. Ilmeisesti ei enää sorvata, sillä viimeisin kaatui kalkkiviivoille.

Työnantajien EK vetäytyi yhteiskuntasopimusneuvotteluista sillä verukkeella, että kaikkien ammattiliittojen olisi pitänyt sitoutua ennakkoon ratkaisuun, jota ei edes vielä tiedetty. Sen lisäksi EK on tehnyt sääntömuutoksen, jonka mukaan se ei ole enää huhtikuun 2016 jälkeen

palkkaratkaisuissa tai tupoissa sopijaosapuoli.

Näin siis EK ei todellisuudessa olisi ottanut sääntöjensä mukaan enää vastuuta sopimuksesta, jonka se olisi allekirjoittanut.

Kesän ja syksyn monivaiheisissa neuvotteluissa oli pöydässä palkkaratkaisu, jonka mukaan palkkoja ei olisi korotettu lainkaan vuonna 2017. Sen jälkeen korotukset olisivat määräytyneet ventialojen maksukyvyyn mukaan. Näin rakentajienkin palkankorotukset määräytyisivät sen mukaan, miten hyvin minkinnahka ja paperi menevät kaupaksi.

Työnantajien uuden linjauksen

mukaan palkkaneuvottelut käydään liittokohtaisina ja mielellään vielä paikallisina. Liittokohtaisuus varmasti onnistuu, mutta paikallisuuden kanssa on vähän toinen juttu.

Mutta mitä se muuttaisi esimerkiksi rakentajien osalta?

Eipä juuri mitään. Rakennusliitto ei ole mukana nykyisessäkään ”työllisyys- ja kasvusopimuksessa” vaan palkoista ja työehdoista on sovittu Rakennusteollisuus RT:n kanssa. Rakennuksilla on perinteisesti sovitettu myös paikallisesti, joten tässäkään ei ole mitään uutta.

– Oltiinpa sopimuksen kaatumisesta mitä mieltä tahansa, niin työmarkkinatilanne on selkiytynyt, sanoo Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjunieni**.

– Seuraavat neuvottelut käydään liittokohtaisesti ja vuoden päästä Rakennusliitolla on tavoitelista liiton hallituksen päätettävissä.

Liittokohtaiset ratkaisut

Palkkojen osalta kaikki ovat vielä

ensi vuoden samassa köydessä, sillä ”työllisyys- ja kasvusopimuksen” mukaiset viimeiset niukat (0,43 %) korotukset tulevat ensi keväänä. Myös rakentajien palkat nousevat maaliskuun alusta 10 senttiä tunnilta, kuitenkin vähintään 0,43 prosenttia. Sopimus päättyy 28.2.2017.

SAK aloittaa heti tammikuussa valmistautumisen seuraavaan palkkaratkaisuun järjestämällä maakunnissa ”järjestövalmiuden koulutustilaisuuksia”. Niistä ensimmäinen on 9.1.2016 Rovaniemellä.

– Totta kai EK ja myös palkansaajien keskusjärjestöt ohjaavat uudessa tilanteessa omalla tavallaan myös liittokohtaisia ratkaisuja. Se tapahtuu enemmän sitten informaatiolla ja keskustelulla, STTK:n pääekonomisti **Ralf Sund** sanoo.

On myös varmaa, että työnantajien EK pyrkii valvomaan tiukasti, ettei yksikään liitto tee irtiottoa.

Rakentajat ja myös monien muiden SAK:laisten liittojen jäsenet ovat viestineet, että työehtosopi-

muksia ei heikennetä. Mikäli hallitus jatkaa pakkolakien läpivientä eduskunnassa, syntyy neuvotteluihin merkittävät palkankorotuspaineet.

Vienti vastaan kotimaa

Julkisuudessa kerrotaan mielellään, että Ruotsissa on puhdas liittokierros, joka määräytyy vientialojen mukaan. Tätä mallia istutetaan myös Suomeen ja sitä ehdotti myös SAK yhteiskuntasopimuksen pohjaksi.

Ruotsin malli ei kuitenkaan ole näin yksinkertainen.

Viimeksikin tehdyllä palkkakierroksella sopimuksia ”ohjattiin” kyllä niin vahvasti, että jokaiselle liitolle taattiin vähintään 2 prosentin korotus. Eli heikoimpiakaan liittoja ei jätetä yksin neuvottelemaan.

Ruotsin vuosittaiset palkankorotukset ovat olleet kaikilla liitoilla jo parikymmentä vuotta kahden prosentin paremmalla puolella. Niin käynee myös ensi vuonna.

Ralf Sundin mukaan vientivetoisen palkankorotuslinjan takana on

myös aika vahva tutkittu, teoreettinen tieto.

– Tästä ovat taloustieteilijätkin aika lailla yksimielisiä. Pienen avoimen kansantalouden malleista näyttäisi toimivan sellainen, jossa vienti määrittää sen mikä on ”oikea” korotusvara.

Malli ei tietenkään tarkoita sitä, että Paperiliiton tai TEAM:n puheenjohtajat vetävät hatustaan palkankorotukset. Jo nyt kaatunutta tu-poa varten kehitettiin laskentamallia, jossa oli monia muuttujia viennin lisäksi.

Mallia kehittämässä ollut Ralf Sund sanoo, ettei kaavan tekeminen ole ”mikään helppo harjoitus”.

Palkankorotusvaraa on laskettu aikaisemmin monilla eri malleilla, joista on luovuttu viimeistään siinä vaiheessa, kun ne alkavat antaa työnantajien mielestä liikaa palkkaa.

Liittojen sopimusvapaus

Juha Sipilän hallitus haluaa kääntää koko palkkasopimisen idean pääläelleen. Tähän asti liitot ovat sopineet

minimistä, jota ei ole voinut alittaa. Nyt Sipilä haluaa säätää lain, jonka mukaan työehtosopimusten eräät määräykset olisivat maksimi, jota ei saa ylittää.

Sen lisäksi Sipilä lähtee vielä leikkaamaan jo voimassa olevia työehtoja muun muassa vuosilomia.

– Miten se liittojen sopimusvapaus tässä voitaisiin ottaa pois? Ei sellaista näkymää ole, sanoo Ralf Sund.

Valtiovarainministeri Alexander Stubb on kertonut, että hallituksen pakkolakipäätökset on tarkistettu perustuslakiasiantuntijoilla. Yhtään kirjallista lausuntoa ei ole pyydetty tai saatu. Stubb ei ole myöskään voinut kertoa, kuka asiantuntija on pakkolakipäätökset siunannut.

Pakkolakiesitysten läpimeno eduskunnassa ei ole lainkaan varmaa, sillä se synnyttää varmasti erittäin suuren vastarinnan ammattiyhdistysliikkeessä. Siinä ei kajota suinkaan liittoihin tai keskusjärjestöihin, vaan suoraan satojen tuhansien palkansaajien työehtoihin.

SAK:n muistion perusteella pakkolait ovat ristiriidassa useiden Suomea velvoittavien sopimusten kanssa. Hanke voi kaatua myös EU-oikeuteen sekä kansainvälisen työjärjestön ILO:n sopimukseen, jos se edes läpäisee poliittisella päätöksellä eduskunnan perustuslakivaliokunnan seulan. Perustuslakivaliokunnan pitäisi tällöin hyväksyä perusoikeuksien rajoittaminen.

ILO:n sopimusten mukaan liitoilla on oikeus vapaisiin, ilman lain asettamaa kattoa toteutettaviin työehtosopimusneuvotteluihin. Oikeus työehtosopimusneuvotteluihin ja -sopimukseen on vahvistettu ihmisoikeutena myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen vuonna 2008 antamassa ratkaisussa.

Lisäksi EU:n perusoikeuskirja vahvistaa, että työmarkkinaosapuolilla on oikeus solmia työ- ja virkaehtosopimuksia. Sopimus on vaikutukseltaan yhtä vahva kuin vaikkapa tavaroiden tai palvelujen vapaa liikkuvuus. ■

RAKENNUSMITTAUKSEN LINJA 11.1.-17.6.16

- * Mittausohjelmat mMies (3DWIN)
- * Työmaamittaus
- * Koordinaatistot
- * Mittaus ja kartoitus
- * Työharjoittelu

KOULUTUKSEN HINTA:

475 € (sis. opetuksen, lounaan ja iltapäiväkahvin)

LISÄTIETOJA:

Jan Nordström 040 504 3061
tai jan.nordstrom@kio.fi

ILMOITTAUTUMISET:

kurssit@kio.fi tai p. 09 276 2778

Kotorannantie 49, 05250 Kiljava p 09 276251
www.kiljavanopisto.fi, kurssit@kio.fi

**VALTTI-KORTTIA VILAUTTAMALLA
SAAT MEILTÄ PAREMMAN HUONEEN
JA ILMAISEN ILTASAUNAN!**

Tarjoamme kaikille rakennusalan ammattilaisille Eurohostel-luokan huoneet edullisempien Reilaaja-huoneiden hinnalla – ja kaupan päälle vielä ilmaisen iltasaunan ja WiFin sekä ilmaisia leffoja! Kolmen hengen huoneessa yövytte meillä alk. 24,80 €/hlö/yö. **Etu on voimassa kaikille Valtti-henkilötunniste-kortin haltijoille.**

**KYSY MYÖS EDULLISIA
TYÖVIKKOPAKETTEJA!**

Eurohostel Helsinki
Puh. 09 622 0470 www.eurohostel.fi

TAYS:n suururakka käynnistyi maanrakennuksella

Tilaaaja arvioi, että projekti tuo kaikinensa töitä yli 3 000 mies-työvuoden verran

Esa Tuominen

Tampereen yliopistollisen sairaalan (TAYS) etupiha harmaana marraskuisena päivänä: kaivinkoneet liukasteleva liejussa, kuraiset kuorma-autot yrittävät löytää tiensä maa-aineksen lastauspaikalle, taivaalta putoaa jalkarätkin koisia räntähiutaleita.

Sairaalan hoitajat ja lääkärit kulkevat nopeasti rakennettua, pitkää kiertotietä pitkin kaulukset pystyssä kohti väliaikaista sisäänkäyntiä. On vaikea arvioida, kumpaa he sadattelevat enemmän, ankeaa säätä vai pitkää kiertotietä.

Mutta ei kannattaisi sadatella. Kesällä käynnistyneiden rakennustöiden tuloksena TAYS saa kolme uutta, modernia sairaalarakennusta ja kauan kaivatun parkkihallin. Nyt täytyy vain pari-kolme vuotta kestää välttämätöntä epämukavuutta.

Eikä TAYS:n etupihan suurtyömaan työllisyysvaikutuksiakaan kannata aliarvioida: tilaajan laskelmien mukaan rakentamisesta siunaantuu kaikkin kerrannaisvaikutuksineen Tampereen ympäristöön jopa 3 300 miestyövuotta. Työttömyyden vaivaamalle kaupungille sillä on iso merkitys.

SRV:n paras mies

TAYS:n etupihaa rakentaa SRV projektinjohtourakkana. Rakennusyritys tekee alihankkijoiden kanssa kymmeniä urakasopimuksia ja kun työt ovat kiihkeimmillään, rakentamassa on yli 400 henkeä.

TAYS:n "etupiha"

- kolme sairaalarakennusta (sydänsairaala, lasten ja nuorten keskus, moniprofiilinen sairaalarakennus), yhteispinta-ala 70 000 m²
- kaksikerroksinen maanalainen pysäköintihalli (tilaa yli 400 autolle)
- kustannusarvio 240 miljoonaa euroa, josta SRV:n osuus 170 miljoonaa euroa
- kohteet valmistuvat vaiheittain vuosien 2017–2019 aikana
- rakentajien määrä huipusaan yli 400, kokonaisvaikutus yli 3 000 miestyövuotta

TAYS:n etupihatyömaan työsuojeluvuorutettua Jesse Heikkistä ei ikä paina: mies on vasta 25-vuotias.

SRV:llä on itsellään TAYS:n työmaalla tasan yksi työntekijä, rakennusmies **Jesse Heikkinen**. Hän voi siis reilusti sanoa olevansa SRV:n ehdottomasti paras työntekijä sairaalarakennuksella.

Marraskuussa työmaalla oltiin vasta maanrakennus- ja purkuvaiheessa. Töissä oli puolensataa henkeä: porareita, panostajia, kaivinkoneenkuljettajia, autonkuljettajia – ja Heikkinen. Työmaan ainoa srv-läinen rakentaja on samalla työsuojeluvuorutettu ja liiton yhdysmies.

– Tiedän, että tällä työmaalla työsuojeluasiat ovat kunnossa, koska niiden perään katsovat, paitsi SRV:n työnjohtajat, myös Heikkinen, arvioi SRV:n yrityskohtainen työsuojeluvuorutettu **Kari Härkönen**.

– Edelliselläkin, Teknillisen yliopiston Kampus-työmaalla ts-asiat olivat Heikkisen ja työnjohtajien ansiosta erinomaisella mallilla, Härkönen jatkaa suitsuttamistaan.

Räjätystyöt jatkuvat sairaalatyömaalla ensi vuoden kesään asti. Ne tärisyttelevät tämän tästä ympäristöä ja niinpä rakentaja ja tilaaja ovat sopineet tarkasti askelmerkeistä. Välillä TAYS:n laboratorio keskeyttää näytteiden analysoinnin räjäytyksen ajaksi, välillä taas räjäyttäjät pitävät taukoa kun sairaalassa on menossa esimerkiksi tärkeä kuvantaminen, jossa laitteiden ei sovi täristä.

– Yhteistyö on tämän kohteen tunnussana, työmaapäällikkö **Alpo Asikainen** arvioi.

– Olemme tiiviissä yhteistyössä

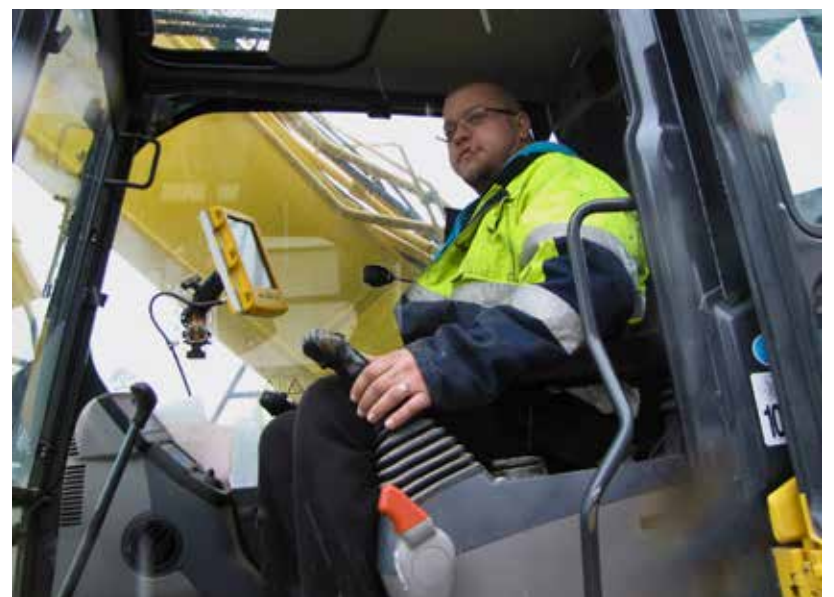
monien tahojen, ennen muuta tilaajan kanssa. Kun satoja potilaita hoitava sairaala toimii aivan työmaan vieressä, asettaa se omat ehtonsa rakentamiselle. Louhimistyö on tehtävä tarkasti, koska viereisessä sairaalassa on paljon herkkiä laitteita. Ja tietenkin potilaita.

Ambulanssit kuljettavat aidan takana pillit ujeltaen potilaita ensi-apuun samaan aikaan kun isot kaivinkoneet kaapivat maata. Toisaalta kaiken nähneiden rakentajien mieli saattaa herkiytyä, kun lapset katselevat sairaalan ikkunoista koneiden ja miesten möyrimistä liejuisessa maassa.

Uudenkarhea Komatsu alla

TAYS:n etupihaa pitää louhia runsaasti, koska maan alle on saatava mahtumaan satojen autojen parkkihalli. Kuorma-autot kuljettavat jatkuvana virtana maa-ainesta kauas Lielahden esikaupunkialueelle. Siellä maata käytetään tulevan suuren asuinalueen pohjaan.

Yhden suurikokoisen kaivinkoneen hytissä istuu 28-vuotias **Ville Tabell**, joka on Maamerkki Infra Oy:n kirjoissa. Hänen pestinsä sairaalatyömaalla on kestänyt jo pari kuukautta, mutta puolitoista vuotta pitäisi vielä olla edessä.

Ville Tabell kehuu uudenkarheaa Komatsua, joka on uskottu hänen käyttöönsä.

SRV on aloittanut TAYS:n etupihatyömaan laajamittaisilla maanrakennustöillä.

– Lastaan louhetta, leikkaan maata, teen teitä, Tabell kuvailee työtään.

Tabell käy töissä Valkeakoskelta asti. Päivälle tulee mittaa, koska hän painaa jopa 10–13-tuntista päivää. Perjantain hän on kuitenkin pitänyt kahdeksantuntisena.

– Asuntolaina, emäntä ja kolme pientä lasta, kaivinkoneenkuljettaja kertoo syyksi pitkälle työpäivälleen.

– Mutta hyvin olen jaksanut, ei ole voimille käynyt.

Tabellin alla hyrisee hieno peli, uusi japanilainen Komatsu, joka on varustettu 3D-mittalaittein.

– Olen niiden kanssa ensimmäistä kertaa tekemisissä. Nyt ei ole tarvetta perämiehelle ja 3D:n avulla nä-

kee hyvin korot, viheralueet, putki-
linjat, kaivot ja rakennekerrokset.

Uuden kaivurinsa hinnaksi Tabell arvaa yli 200 000 euroa. Siinä on monenlaista herkkua kuten radio, LA-puhelin, kameroita... Kuljettaja suitsuttaa konettaan turvalliseksi ja ergonomisesti erinomaiseksi.

– Ei taida Pirkanmaalla kellään olla tällaista uutta konetta käytössään. Jos on, niin korkeintaan toiminnimimiehillä.

Tabell kehuu hienoa joukkuehenkeä työmaalla. Ei tule kuulemma kuittailua, vaikka homma ei aina menekään aivan putkeen. Työkaverit kannustavat toinen toistaan sen sijaan, että moittisivat virheistä. ■

25-vuotias ts-valtuutettu

Jos julistettaisiin kilpailu Suomen rakennustyömaiden nuorimmas-
ta työsuojeluvaltuutetusta, 25-vuotiaalla **Jesse Heikkisellä** olisi hyvät mahdollisuudet sijoittua kärkipäähän. TAYS:n etupihan työmaalla Heikkinen seuraa silmä tarkkana työturvallisuusmääräysten noudattamista, minkä lisäksi hän perehdyttää väkeä työmaalle.

Kun näistä tehtävistä jää aikaa, Heikkinen osallistuu meneillään oleviin rakennustöihin. Hän on rakentanut suojaseiniä, jotta puretuista osista ei kylmä ja melu pääsisi tunkeutumaan sairaalan sisälle.

– Olen perehdyttänyt tähän mennessä noin 50 henkeä. Yksi perehdyttämissessio kestää puolisen tuntia ja kerralla voi olla mukana useampikin perehdytettävä.

– Ensin otan ylös kaverin tiedot, tarkistan hänen henkilökorttinsa, veronumeronsa ja työturvallisuuskorttinsa. Ja vielä tulityökortinkin katsos, jos hän sellaista tarvitsee.

– Sitten käydään yksityiskohtaisesti läpi kohteen yleis- ja erityispiirteet, kuten työtavat, henkilösuojaimet, sosiaalilimat, kulkurei-
tit, telinevaatimukset ja ensiapuvälineet.

Heikkinen on perehdyttänyt niin insinöörejä kuin rakennussiivoojia-
kin.

– Eivät ne inssit ihmistä kummempia ole, hän vastaa kysymykseen, millaista on perehdyttää rakennusinsinööriä.

Vielä ei ole tullut vastaan ulkomaalaisia perehdytettäviä, mutta englanniksi Heikkinen uskoisi tehtävästä selviävänsä.

Kerran viikossa Heikkinen osallistuu TR- ja MVR-kierrokseen. Joka kerta löytyy turvallisuusasioista jotain pientä huomautettavaa, mikä johtaa korjaustoimiin.

Toistaiseksi työmaalla on sattunut pari työtaturmaa. Yksi mittamies liukastui ja venäytti jalkansa. Toisen kerran lääkäriä tarvittiin kun rakentaja lipsautti puukolla sormeensa jännettä myöten.

Jesse Heikkinen on Savon lahja pirkanmaalaiselle rakentamiselle: hän on syntynyt Kuopiossa ja siellä hän myös opiskeli talonrakentajaksi muutama vuosi sitten. Työuransa hän aloitti pätkätöissä ja vuokrafirmassa, mutta nyt hän on jo neljättä vuotta SRV:n kirjoissa.

– Rakentaminen on aina ollut minun juttuni. Ja ay-hommat eivät pelota, yhteysmiehenä ja ts-valtuutettuna toimiva nuori mies sanoo.

Rakennusliittoon Heikkinen liittyi jo opiskeluaikana. Vapaa-aikanaan nuori ay-aktiivi harrastaa kuntosalilla rehkimistä. ■

SAK:n kulttuuriapurahat 2016

SAK kulttuurirahasto julistaa vuoden 2016 apurahat haettaviksi. Apurahoja voivat hakea kaikki SAK:laisen ammattiyhdistysliikkeen yksityiset jäsenet tai harrastajaryhmät.

Apurahoilla tuetaan ensisijaisesti taidepainotteisia kulttuuriharrastuksia. SAK:n kulttuurirahasto toimii Kansan Sivistysrahaston yhteydessä erikoisrahastona.

Hakusovellus ja ohjeet löytyvät 1.11.2015 alkaen Kansan Sivistysrahaston nettipalvelusta www.sivistysrahasto.fi.

Netissä täytetty, tulostettu ja allekirjoitettu hakemus liitteineen toimitetaan 31.12.2015 mennessä:

Rakennusliitto/ Sissi Kähkönen, PL 307, 00531 Helsinki.

Mikäli sinulla ei ole käytössäsi nettiä, voit tilata hakemustaavakkeen Rakennusliitosta puh. 020 774 003.

Apurahojen saajien nimet julkaistaan SAK:n nettipalvelussa www.sak.fi huhtikuun 2016 puolellavälissä.

Päätöksestä ilmoitetaan apurahan saajalle myös henkilökohtaisesti.

Lisätietoja saat:

Merja Lehmussaari, puh. 040 504 2152
(merja.lehmussaari@sak.fi)

Erja Aaltonen, puh. 040 541 3243
(erja.aaltonen@sak.fi)

Sissi Kähkönen, pun. 020 774 3076
(sissi.kahkonen@rakennusliitto.fi)

SAK

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö
SAK ry

Tehtaalta lähtee kipsilevyä ja kipsilevyjärjestelmiä rankoineen ja kiinnikkeineen Suomen lisäksi Baltian maihin ja Ruotsiin ja Norjaan.

Täällä sovittiin toisin

Gyprocin Kirkkonummen tehtaalla ei lomauteta. Siellä työtä rytmitettiin uudella tavalla.

Johanna Hellsten

Rakennusalan tuotetehtailla erilaiset lomautukset ovat näinä heikompina aikoina usein arkipäivää. Myös voimakkaat vaihtelut tilauskannassa saavat aikaan sahausliikettä; ensin on irtisanottu ja lomautettu, seuraavana hetkenä onkin jo kiire. Gyprocin Kirkkonummen tehtaalla päätettiin miettiä systeemiä uusiksi.

– Meillä ei ole ollut nyt lomautuksia. Viime tammiskuussa taisi olla kolme päivää väki lomautettuna, tehtaan pääluottamusmies **Kari Jurmu** kertoo.

Miten moiseen sitten on päästy? Gyprocin toimialajohtaja **Juha Ryyppö** kertoo:

– Meillä mietittiin jokin aika sitten Gyprocin strategiaa; mitä haluamme olla nyt ja mitä olemme tulevaisuudessa. Keskustelussa tuli esiin sellaisia asioita kuin sitoutuneisuus ja toiminnan erinomaisuus. Aina ennen on toimittu ylikapasitettilanteessa niin, että pannaan lomautukset päälle. Se ei ymmärrettävästi ole tuottanut hyvää mieltä työntekijöille, vaikka kaikki kyllä hyvin ymmärtävätkin tilanteen, jos töitä ei ole, Ryyppö kertoo.

– Päätimme, että nyt kokeillaan uutta ja yritetään saada porukka mukaan, Ryyppö jatkaa.

Jurmun mukaan työnantajan kanssa oli hyvä keskusteluyhteys ja yt-toimikunnassa päästiin asioista yhteisymmärrykseen:

– Tehdas on pyörinyt kolmessa vuorossa. Nyt yksi vuoro on kolmen kuukauden jaksoissa vajaa vuoro ja siinä porukka tekee erilaisia tehtaan huoltotöitä ja opettelee myös uusia töitä tehtaalla, Jurmu kertoo.

Oma porukka osaa

Uudistukseen lähdettiin liikkeelle talouskärki edellä.

– Tehtaalla oli asioita, joita oli teetetty ulkopuolisilla tahoilla. Niistä päästettiin irti ja alettiin etsiä omia ammattimiehiä asialle. Ja kyllähän niitä tehtaalta löytyi. Toki edelleen on asioita, joita pitää teettää ulkopuolisilla erikoisammattilaisilla, mutta tehtaalla riittää omalle väelle kaikenlaista kunnostettavaa, Ryyppö kertoo.

Jurmun mukaan yksi vuoro on nyt lähtenyt tekemään käyttö- ja kunnossapitotöitä.

– Marraskuun alussa neljän miehen porukka alkoi tehdä vähän kaikkea. Toki vaativampiin tehtäviin tehtaalla on omat kunnossapitomiehet, Jurmu kertoo.

Jurmun mukaan osa työntekijöistä vähän säikähti, josko hommia oikeasti riittäisi kaikille.

– Mutta tämä on vanha tehdas,

Pääluottamusmies Kari Jurmun komentokeskus. Valvomossa pidetään tehtaan pyörät pyörimässä ja seurataan kipsilevyjen laatua.

joka vaatii paljon kunnossapitoa. Tämä helpottaa vähän myös vakituisen kunnossapitoporukan työtä, sillä heidän työnsä on kuormittavaa, Jurmu arvelee.

Kokemukset hyviä

Ryyppön mukaan porukan motivaatio on selvästi kohonnut ja työtehoja on saatu ylöspäin.

– Suuri osa porukasta on ollut tyytyväistä. He opettelevat uusia asioita ja se on tuonut työhön uutta mielenkiintoa. Johdon näkökulmasta tämä myös tuo joustoa porukan ohjaamiseen tehtaalla. Toistaiseksi

kokeilu on toiminut hyvin, Ryyppö sanoo.

– Ne, jotka siinä ryhmässä ovat olleet, ovat tykänneet. Aika menee kuulemma nopeammin ja oppii uutta, Jurmu komppaa.

Gyproc on osa yhtä maailman suurimmista rakennustuotealan konserneista, Saint-Gobain-konsernia. Voisi kuvitella, että päätökset tehdään ”tuolla jossakin pääkonttorilla”, mutta Ryyppön mukaan yksiköt voivat tehdä itsenäisiäkin päätöksiä.

– Kyllä tällainen meillä onnistuu. Eri yksiköt tekevät vähän eri tavoin asioita, hän toteaa. ■

Yli sadan hengen työpaikka

Gyprocin Kirkkonummen tehdas oli vielä 1970-luvun alussa Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n omistuksessa. Se myi kipsilevytehtaan osakekannan koneineen päivineen Parraisten Kalkkivuori Oy:n (Partek) ja Gyproc AB:n (Ruotsi) yhteenliittymälle. Gyproc Oy perustettiin vuonna 1971, ja tehtaantuoanto käynnistyi vuonna 1972.

Tällä hetkellä Gyprocin tehtaalla on tuntityöläisiä 57 ja koko tehtaalla henkilöstömäärä on vähän yli sata.

– Töitä on riittänyt ihan kohtuullisesti. Toki ne ovat vähentyneet, mutta eivät loppuneet, tehtaalla pääluottamusmies **Kari Jurmu** kertoo.

Jurmu on itse ollut Gyprocilla vuodesta 2006. Luottamusmiehen hommia hän on tehnyt nyt viisi vuotta. Seuraavat luottamusneuvottelut ovat ensi vuonna, mutta ei tehtävään kauheaa tunkua ole ollut.

Jurmu sanoo päässeensä aika helpolla luottamusneuvottelusta.

– Lomautuksia on toki ennen ollut, mutta esimerkiksi niiden ajankohdista päästiin yleensä yhteisymmärrykseen. Työnantajan kanssa on ollut hyvä keskusteluyhteys. Viimeiset irtisanomiset tehtaalla ovat olleet ennen minun aikaani, vuonna 2009.

Jurmu kertoo, että Gyprocilla työsuhteet ovat tyypillisesti pitkiä.

– Tälle vuodelle tuli kahdelle työntekijälle 40 vuotta täyteen talossa. Ensi vuonna tulee myös parilla sama aika täyteen. Keski-ikä täällä on pitkästi yli 50 vuotta. Juuri jäi yksi 65-vuotta täyttänyt eläkkeelle. Näitä töitä pystyy tekemään aika pitkään. Ei ole esimerkiksi raskaita nostoja, jotka kuluttaisivat niveliä, Jurmu miettii.

Työntekijä myös tukee työntekijöiden liikuntaa ja harrastuksia. Talossa on oma punttisali ja rahaa annetaan myös carting-kerholle, kalastuskerholle ja kulttuurikerholle.

– Salilla kulkee yllättävän paljon väkeä, Jurmu kertoo.

Työsuojeluvaltuutettu Arto Forsell kehuu tehtaalla työturvallisuuskulttuuria tiukaksi.

Jämäkkä turvallisuuskulttuuri

Tehtaalla on tiukat työturvallisuuskäytännöt. Muun muassa portaakoissa on tiukat ohjeet siitä, että toisen käden on paras pysyä kaiteella tuke-massa kulkua.

– Isompia onnettomuuksia – yhtä lukuun ottamatta – ei ole aikoihin sattunut, mutta pieniä vaaranpaikkoja raportoidaan koko ajan, tehtaalla työsuojeluvaltuutettu **Arto Forsell** sanoo.

Forsellin mukaan vuoden sisällä on tehty 496 ilmoitusta. Niistä osa tulee myös tehtaalla ulkopuolisilta. Vieraita kehoitetaan huomioimaan käynneillään mahdollisia vaaranpaikkoja.

– Me emme täällä itse välttämättä huomaa ja näe kaikkea. Vieras voi nähdä asioita toisin, Forsell painottaa.

Tyypillisimpiä tapaturmia tehtaalla ovat liukastumiset ja kompastumiset.

– Täällä on aika turvallista, jos ei tapahdu mitään poikkeavaa. Jos tulee häiriötilanne, kasvavat riskit, Forsell jatkaa. ■

Kirkkonummen tehdas tuotantolinja on yli 400 metriä pitkä. Pitkin tehdasta onkin parkkeerattu polkupyöriä, jotta kulku sujuisi vauhdikkaasti.

TYK-VALMENNUKSESTA TUKEA TYÖSSÄ JATKAMISEEN!

Ovatko työkykysi ja ansiomahdollisuutesi heikentyneet tai onko lähivuosina sellaista uhkaa? Hae TYK-valmennukseen!

Kuntoutuksessa käsitellään kaikkia työkykyyn vaikuttavia elementtejä: työhön ja terveyteen sekä fyysiseen ja psykososiaaliseen hyvinvointiin liittyviä tekijöitä.

TYK-kurssi nro 63943 Rakennusliiton jäsenille, jotka työskentelevät pientyönantajien palveluksessa rakennustyömailla
Kurssijaksot:

Selvitysjakso 1	07.03.2016-12.03.2016
Selvitysjakso 2	02.05.2016-06.05.2016
Valmennusjakso 1	10.10.2016-14.10.2016
Valmennusjakso 2	16.01.2017-20.01.2017
Valmennusjakso 3	03.04.2017-08.04.2017
Valmennusjakso 4	25.09.2017-29.09.2017

Valmennuspaikkana on Avire Oy:n tilat Siuntiossa (Rantasipi Siuntion Kylpylä).

Hakemiseen tarvitset:

1. Oma hakemus (Kela Ku101)
2. Selvitys terveydentilasta Ku108 ja B-lausunto työterveyshuollosta
3. Esimiehen selvitys (Ku109)

Lomakkeet löytyvät Kelan sivuilta.

Kysy lisää:

Rauni Halttunen
p. 050 430 0306
rauni.halttunen@avire.fi

Paula Kivekäs
p. 0400 373 024
paula.kivekas@avire.fi

Tiina Nurmi-Kokko
p. 020 774 003
tiina.nurmi-kokko@rakennusliitto.fi

Vanha Citymarket saa uuden muodon ja tulevaisuuden.

Projektiurakkamalli: uhka vai mahdollisuus?

Satakunnan ammattikorkeakoulu saa uudet kampustilat Poriin keskustaan. Paluumuuttajan lailla NCC Rakennus haluaa jalkaa oven väliin Porin seudun rakentamisessa.

Maija Ulmanen

Tutustuessa Satakunnan ammattikorkeakoulun kampustyömaahan ensimmäiseksi silmään pistää, ettei NCC:lla ole työmaalla kuin yksi oma työntekijä omilla palkkalistoilla.

– Tämä pitää paikkansa, sanoo NCC:n työpäällikkö **Jari Granqvist**.

– Se juontaa juurensa siitä, että emme ole toimineet pitkään aikaan Porin seudulla, joten tästä johtuen emme ole saaneet haalittua Porin seudulta työntekijöitä. Toinen syy on projektiurakkamalli.

Nykyään tehdään paljon suurien työmaiden suunnittelua ja rakentamisesta samaan aikaan. Projekti jaetaan eri hankintakokonaisuuksiin. Tämä johtaa siihen, että eri hankintakokonaisuudet kilpailutetaan. Jot-

ta kilpailutukseen pääsee mukaan, täytyy olla yritys. Jokainen varmasti ymmärtää sen, mitä se aiheuttaa yksittäiselle työntekijälle, joka haluaisi vain NCC palkkalistoille työmaalle töihin. Vastaus työmaalta on kylmästi ”Ei”.

– Totta kai tilanne on hankala, mutta sääntöjen mukaan täytyy mennä. Meille on kuitenkin ensisijaisen tärkeää, että firmat, joiden kanssa työskentelemme, ovat paikallisia yrittäjiä, joilla on puhtaat jauhot pussissa. Jos olemme huomanneet yrityksen toiminnassa vilppiä esimerkiksi työturvallisuuteen tai palkanmaksun liittyvissä seikoissa, olemme armotta vaihtaneet kumppania. Pyrimme taustoittamaan mahdollisimman pitkälle tietoja yrityksistä ennen kuin valitsemme yhteistyökumppanimme, vastaava mestari

Toni Tuominen kertoo.

NCC on pyrkinyt tekemään yritysten suhteen niinkin tarkkaa taustoittamista, että he tietävät työntekijätarkkuudella, ketkä ovat tulossa työmaalle töihin.

Työmaalla työskentelevä NCC:n rakennusmies **Petri Virta** ei näe projektiurakkamallia negatiivisena asiana.

– Ymmärrän kyllä, että projektiurakkamalli voi kuulostaa korvaan hieman epäilyttävältä, koska omia työntekijöitä ei ole, mutta kyllä se työllistää siinä missä muutkin työmaat, ensimmäistä kertaa projektiurakkamallityömaalla töissä oleva Virta täsmentää.

Virta on mielissään siitä, että kampustyömaalla on paljon paikallisia yrittäjiä töissä ja hänen omien sanojensa mukaan tunnelma työntekijöiden välillä on rento ja toisia tukeva.

– Keskustelukulttuuri ja yhteistyö rakentajien välillä on saumatonta. Jos huomaamme jotain huomautettavaa, työnjohto puuttuu asiaan viipylemättä. Tämä voi kuulostaa kehuskelulta, mutta asia to-

della on näin, ja niin sen kuuluisi olla joka ikisellä työmaalla. Työturvallisuus on kaikkien yhteinen asia. Olen ollut kovin mielissäni siitä, että uudet yrittäjät, jotka ovat tulleet työmaalle, ovat kysyneet rohkeasti vinkkiä siitä, kuinka tällä kyseisellä työmaalla toimitaan ja että työturvallisuusasiat menevät nappiin, Virta kiittelee.

SAMKin kampuksen työmaa on siitä mielenkiintoinen, että siinä yhdistyy uudisrakentamista ja saneerauspuolta. Asema-aukion kiinteistö on yksi Cityconin Porin lukuisista kauppapaikoista ja se kattaa tällä hetkellä noin 19000 neliometriä vuokrattavaa tilaa. Kokonaan uutta vuokrattavaa tilaa rakennetaan hankkeessa yhteensä noin 14000 neliometriä. Peruskorjattavan alueen laajuus on noin 9000 neliometriä. Uudesta, noin 23000 neliometriä kattavasta kiinteistöstä 19200 neliometriä tulee SAMKin käyttöön. Hankkeen kokonaisinvestointi on noin 40 miljoonaa euroa.

– Toisin kuin perustuksissa lähetevässä työmaassa, kampuksessa on

Monitoimihallia rakennettaessa kunnioitettiin vanhoja holvikaaria ja ne haluttiin jättää paikoilleen luomaan vanhaa tunnelmaa.

jouduttu tekemään eri työvaiheita liittämällä ja tämä aiheuttaa myös tarkkaa ja jatkuvaa projektisuunnittelua. Lisäksi jatkuvasti saneerauspuolella toiminnassa oleva K-supermarket vaatii rakentamiselta erityishuomiota, Granqvist sanoo.

Ei aivan tavallinen kampus

– SAMKille kampus tarjoaa tehokkaita, toiminnalliset ja muuntojoustavat tilat. Uskomme, että keskeinen sijainti, hyvät kulkuyhteydet ja toimiva, moderni opiskeluympäristö lisäävät opiskelijoiden opiskeluintoa

sekä SAMKin ja Porin vetovoimaa opiskelupaikkana, Satakunnan ammattikorkeakoulun rehtori **Juha Kämäri** kertoo.

Kampusalueelta odotetaan paljon. SAMKille keskeisimmät toiveet uudelta kampukselta ovat olleet viestintäpäällikkö **Hanna Valtokiven** mukaan nykyaikainen, kannustava ja inspiroiva oppimisympäristö, joka mahdollistaa oppimisympäristöjen kehittämisen myös jatkossa.

– Olemme halunneet kampukselle kunnollisen monitoimisalun, joka palvelisi ensisijaisesti SAMKin

opiskelijoiden liikunta- ja opetuskäytössä, mutta muuntautuisi myös alueelle johtavaksi isojen sisätilatapahtumien ja kokousten pitopaikaksi, Valtokivi kertoo.

Kampuksen odotetaan kasvattavan koko Porin alueen ja SAMKin vetovoimaisuutta. Kampuksen sijaintia mietittäessä pidettiin hyvin tärkeänä sitä, että uudet toimitilat ovat liikenteen ja matkailun keskiös-

sä. Kampus saakin uuden sijaintinsa Porin rautatieaseman läheisyydestä.

– Kampus kokoaa SAMKin nykyisin hajallaan olevat toiminnot. Tämä tietenkin vaikuttaa niin henkilöstön kuin oppilaidenkin keskinäiseen vuorovaikutukseen, kun pääsemme vihdoinkin kaikki saman katon alle. Totta kai unohtamatta sitä, että myös oppimisympäristö on tulevaisuudessa huippuluokkaa. ■

Satakunnan rakentajien työtilanne

Riittääkö Porin seudulla töitä, vai Ronko ruoho vihreämpää pääkaupunkiseudulla? Rakennusliiton Satakunnan aluepäällikkö **Ismo Mansikka** on katsellut aluetta pitkään ja hän kokee tämän hetkisen työtilanteen suhteellisen hyvänä.

–Porin ja Satakunnan alueella rakennusalan työtilanne on tyydyttävä, mutta uskon, että tulevaisuus näyttää valoisammalta.

Satakunnassa on tilastojen mukaan tällä hetkellä työttömänä 395 rakentajaa, josta maalausalan sopimuspiiriin kuuluu 60 työntekijää. Muilla sopimusaloilla työllisyystilanne on hyvällä tasolla.

– Rakentamisen tulevaisuutta silmällä pitäen alueemme tilannekuva näyttää mukavalta, Porin asunomessujen ja Rauman seudun isojen

rakennushankkeiden varmistumisen ja käynnistymisen johdosta. Myös Olkiluodon hankkeet pysyvät merkittävänä työllistäjänä jatkossa, Mansikka kertoo.

Aluepäällikköä huolestuttaa rakentamisen tulevaisuudessa koko ajan enemmän yleistynyt projektiurakkamalli, joka tuo tullessaan pitkät alihankintaketjut, pätkätyöt ja kireät aikataulut.

–Nuorten rakennusalan kouluttaneiden työntekijöiden työllistymistilanne on asia, johon on saatava nopeasti korjausta, muutenkin kuin yritysten ja oppilaitosten juhlapuheissa. Palkkatyönä tehtävän rakennustyön määrää ja arvostusta pitää saada nostettua, jottei projektiurakkamalli täysin jyrää meitä. ■

Työmaan perustiedot

Sijainti: Asema-aukio, Satakunnankatu 23-25, Pori

Projektijohtourakoitsija: NCC Rakennus Oy

Sivu-urakoitsija Tate: ARE Oy

Urakoitsijoita: Satakunnan Ässäputki Oy, Sinnis-Services Oy, Pori Energia Oy, K.T.Tähtinen Oy, J&J Sprinkler Oy, Hyttisen Eristysliike OY, Sähkö-Pori Oy, SSP-Team Oy

Pinta-ala SAMKin käytössä: 19 200 neliometriä

Uudisrakennus pinta-alaltaan: 14 417,5 m² ja tilavuudeltaan 59 126 m³

Saneerattavaa rakennusmassaa: 9 039 m² ja 55 261 m³.

Valmistumisaika: kevät 2017

SAMKin toiminta käynnistyy: syksy 2017

Kampukselle siirtyvä opiskelijamäärä: noin 3 600

Väistyvät kampukset: Tiedepuisto ja Tiilimäki

Koulutukset: uudelta kampukselta valmistuu AMK ja Ylempi AMK -tutkintoihin: geronomeja, fysioterapeutteja, insinöörejä, kuntoutuksen ohjaajia, restonomeja, sairaanhoitajia, sosionomeja, terveydenhoitajia ja tradenomeja.

Kotia Haapavedellä rakennetaan ison porukan voimin näyttelytalon tyyliin.

Yhteistaloprojekti pienellä kylällä vaatii rohkeutta

Merja Haukipuro

Haapaveden Vattukylään kilometrin läheisyyteen vesistöä luonnonläheiseen järvimaisemaan kohoaa poikkeuksellisella yhteistyöllä rakennettava talo. Idean takana on iso porukka, jonka vetäjänä toimii nainen, esittelytalon sisustaja **Katja Kokkonieniemi**. Lisäksi talonrakentaja **Pekka Hänninen** ja hirsitalotoimittaja **Onni Timlin**, suunnittelija **Timo Ollila** ja talotekniikan toimittajat **Tuure Pitkälä** ja **Sauli Pitkälä**.

Hirsitalot ovat lähituotannolla toteutettuja kuuden kilometrin päästä tehtaalta talotyömaalle ja itse rakennuttaja on samalta kylältä lähtöisin, minne uusi kohde, Koti Haapavesi 2016, valmistuu. Kokkonieniemi on kutsunut rakennusporukan koolle suunnittelupalaveriin ja on mukana myös toteutusvaiheissa

kuuntelemassa onko työmaalla minikälaisia toiveita, koska kyseessä on useamman tahon toteuttama kokonaisuus.

– Hankin toteuttajat, soittelin miehet paikalle, aikataulutun projektia, hoidan esittelytalon rakennussisustamisen ja vastuutan esimerkiksi talovideon tallentamista, Kokkonieniemi kertoo taloprojektin toteutuksesta.

Rakennusliiton nuori jäsen rakentaa vapaa-ajallakin

Reilu parikymppinen **Tuomas Ahola** on nuorimpia Rakennusliiton jäseniä Haapavedellä ja on päässyt mukaan jo monenlaisille työmaille. Ahola liittyi jäseneksi jo ammattikouluaikana. Rakennusliiton jäsenyydestä on iloa nuorelle miehelle. Lliiton tilaisuuksissa ja virkistystapahtumissa pääsee tapaamaan oman alan rakentajia, välillä pääsee kau-

emmaskin yhteisiin tapahtumiin ja samalla saa vinkkejä vanhemmilta alalla toimineilta.

Rakennusliiton Haapaveden osasto 350:n puheenjohtaja **Aulis Aakko** kertoo, että alle 30-vuotiaita Haapaveden osaston jäsenissä on noin satakunta, oppilasjäsenet mukaan lukien, 260 kokonaisjäsenmäärästä. Mukana nuorissa jäsenissä on myös naisia.

Uransa Ahola aloitti konehallityömaalla ja siirtyi niistä hommista Rakennus Hänninen Oy:lle.

– Täällä on hyvä porukka, eikä tarvitse kenenkään olla kyselemässä, kun jokainen tietää oman roolinsa työtehtävissä, rakennusmies Ahola kertoo, miksi viihtyy talotyömaalla.

Kotona nuorella miehellä valmistuu harrastuspohjalta parhaillaan autotalli ja tulevaisuuden suunnitelmissa olisi omakotitalokin.

– Jossain vaiheessa haaveissa semmoinen olisi, Ahola unelmoi. Päivätyö menee tällä hetkellä sutjakkaasti rakennustyömaalla Vattukylässä.

– Eiköhän tässä pääse näkemään ja oppimaan uutta, kun on erilainen kohde. Tässä ei esimerkiksi laiteta taloon perinteisesti käytettäviä eristeitä, ei tarvitse levytellä eikä koolata, vaan hirret nostellaan päällekkäin, Ahola kertoo hirsirakentamisen vaiheista.

Tärkeintä on hirsien nostaminen oikeassa järjestyksessä.

Nuori talonrakennuttaja, yrittäjä **Pekka Hänninen** puolestaan rakentaa jo toista omaa taloa Vattukylään ja taloja hän rakentaa samalla päivätyökseen. Hänninen on ollut kiinnostunut alasta nuoresta pitäen.

– Työssä saa tehdä itse päätöksiä, Hänninen kertoo nauttivansa työnsä itsenäisyydestä.

Rakennusliiton jäsenissä on tällä hetkellä Haapavedellä noin satakunta nuorta mukaan lukien opiskelijajäsenet.

Tällä hetkellä hän tekee parhailaan ympäröityä päiviä. Lomaa ei ole tälle keväälle tai kesälle pidetty ja hän tuumiikin talvella olevan aikaa vapaalle.

Nuoret oppivat vanhemmalta sukupolvelta

Lvi-Tuikka Oy:n nuori omistaja Tuure Pitkälä on ollut rakennushommis-

sa mukana jo kahdeksan vuotta. Pitkälä on hyödyntänyt opeissaan vanhemmalta sukupolvelta tulleita neuvoja. Hän sanoo oppineensa tekemisen kautta nykyiseen ammattiinsa teknisten tilojen asentajana. Hän toimii taloon tulevan teknisen tilan asentamisen lisäksi laiteoimittajana.

– Laitteet uusiutuvat tasaisin väliajoin ja opettelen näihin itse lisää

teoriaa, Pitkälä kertoilee.

Hän jatkaa, etteivät ainoastaan käytännöt opit ole riittäviä, vaan lisätietoa on pystyttävä hakemaan itsenäisesti ja toteuttamaan tämä käytännössä.

Talossa on käytetty uudenlaista teknistä tilaa, joka tuodaan paikan päälle valmiina ja nostetaan yhden ja puolen neliön kokoiselle alueelle. Näin ollen tekninen tila ei vie talolta asumisneliöitä, vaan mahtuu kätevästi sille valittuun kohtaan. Tekninen tila kattaa talotekniikan lämmöntuoton (maalämpöpumppu) ja ilmanvaihdon, jonka yhteydessä on energiasieppari, kattaen ilman esilämmityksen talvella ja viilennyksen kesällä samassa paketissa.

Keskuspölynimurin sekä käyttöveden- ja vesikiertoisen lattialämmityksen jakotukit on jo asennettu valmiiksi. Sauli Pitkälä Air Wise Oy:stä vastaa teknisen tilan kokonaistoimituksesta.

– Kokonaisuus voidaan kytkeä päälle heti lattiavalun jälkeen, jolloin lämmöt saadaan koko taloon ja näin ollen rakentaminen on mielekästä koko rakennusprojektin ajan ja talo pysyy kuivana, Pitkälä kertoo.

Login hinta vaihtelee 13 000–14 000 euron välimaastossa. Asennuksineen kokonaiskustannukset ovat hieman alle 30 000 euroa sisältäen login, ilmanvaihdon, porakäivon, lämmityksen vesieristettyine tiloineen valmiiksi toimitettuna.

– Vesieristeitä ei tarvitse tässä ratkaisussa erikseen kitata, laatoittaa tai kuivata. Logi voidaan asentaa

heti talonrakennuksen alkuvaiheessa ja näin 90 prosenttia talotekniikasta on jo valmiina. Matkalla ei tule yllättäviä muuttuvia tekijöitä, Pitkälä kertoo.

Rakentamista luonnonmateriaaleista

Haapavetinen hirsitaloimittaja Pohjan Timber-hirsi Oy toteuttaa vuodessa keskimäärin 150 rakennusta, joista noin satakunta on hirsisaunoja.

Timberin toimitusjohtaja Onni Timlin toivoisi julkisella sektorillaakin hyödynnettävän enemmän hirsirakentamista, sillä se soveltuu Timlinin mukaan monenlaiseen käyttötarkoitukseen. Ekologisuus ja hyvä sisäilman laatu ovat tärkeitä arvoja.

– Käyttökohteita voisivat olla muun muassa lastentarhat, koulut, vanhusten kodit, seurakuntien tilat ja yhteisöjen vapaa-ajan tilat. Niitä löytyy runsaasti. Hirsirakentaminen ei sovellu kolmikerroksisiin ja sitä korkeampiin rakennuksiin, Timlin lisää.

Timlinin mukaan nykyiset tiiveysmääräykset edellyttävät ilmapuotojen estävää saumatiivistettä.

– Meidän taloissa se on niin sanottua komprinauhaa, itsestään turpoavaa, Timlin tarkentaa.

Tämän lisäksi lämmöneristeenä talossa käytetään ekovillaa, joka toimitetaan lähialueen tehtaalta Haapajärveltä.

– Hirsirakentaminen on puhtaan, uudistuvan luonnonmateriaalin hyödyntämistä ihmisen perustarpeen asumisen, suojan tyydyttämiseksi. Emme käsittele hirttä valmistusvaiheessa mitenkään, vasta valmis rakennus pinnoitetaan halutulla tavalla. Hirsitalon sisäseinät voidaan haluttaessa jättää täysin ”luonnontilaan”, Timlin selventää.

Hirsitalon tyypillinen hinnoittelu vaihtelee 1 300–1 900 euron neliöhinnan välillä. Tärkein talon ulkopuolinen kustannus on tontti. Haapaveden kokoisessa keskimääräisessä kunnassa tonttien hinnat vaihtelevat 1–100 000 euron välillä. Hirsitalot suunnitellaan useammalle sukupolvelle ja esimerkiksi 1800-luvulla rakennettuja hirsitaloja ei enää pureta, sillä niiden käyttöikä on jäljellä kymmeniä vuosia.

Läheltä kuljetettuna hiilijalanjälki on pieni

Vattukylän kohteessa paikallisuutta suositaan ja sitä ei myöskään kainostella. Ikkunat ja ovet ovat 50 kilometrin säteeltä, samoin pääosa laudoista ja muusta puumateriaalista.

Työ on Timlinin mukaan täysin paikallista. Uusi hirsikohde ei ole paikallisessa jätteenkäsittelyjärjestelmässä mukana, sillä rakennuttajien Hännisen ja Timlinin molempien mukaan jätteenkäsittely on tehtävä yleensä paikallisten normien mukaan, mutta itse asiat voi hoitaa kentties vielä fiksummin.

Koti Haapavesi 2016 esittelytalon arvioitu valmistusaika on kesälä 2016. ■

Tuomas Ahola ja Pekka Hänninen ottavat mielellään vastaan vanhemman sukupolven oppeja.

ivallista JYRKI

LAINAUS

jatkuvasti
toimituksia

harmillinen

Pirkanmaalla

KANADAA

OINAS KOKKONEN

HOMETTA!
TÄHTI
KARI-
NIEMI

JAPANISSA

TYÖ- TAIS- TELU		NIK- KARI		VIIK- KAA- MISTA		NELIÖ MET- REISSÄ		TUOLTA HANKI- TAN OSAKKE!		ETSIN- TÄÄN		kieli		VAATE- INTI- ASTA		SOIL- LE	
DREI HAKU- PAPE- REITA		SOITIN		LYHYT- JÄL- KINEN?		-KISKO		-KIRJA		PÖRRAS		KASVI- SDONIO- NIEMI		RAO- TON		MISSÄ RANUIT?	
MORSI- AMEN SEU- RANA		JOUK- KUE		PARAAT- PUOLILLA		MATKA- TAVARAA ARVATA 9 NUMEROA		KORIS- TAVIA TULEN- DUS		VII- MEIS- TELLÄ		IRONIA SAR- KASMI					
JENGIT		VUOSI- TAISTIA VIR- TANEN		GIRS		-KIRJA		KASVI- SDONIO- NIEMI		VII- MEIS- TELLÄ		VII- MEIS- TELLÄ		MISSÄ RANUIT?			
PAN- KEILTA		VUOSI- TAISTIA VIR- TANEN		GIRS		-KIRJA		KASVI- SDONIO- NIEMI		VII- MEIS- TELLÄ		VII- MEIS- TELLÄ		MISSÄ RANUIT?			
KYL- PYLÄ		VUOSI- TAISTIA VIR- TANEN		GIRS		-KIRJA		KASVI- SDONIO- NIEMI		VII- MEIS- TELLÄ		VII- MEIS- TELLÄ		MISSÄ RANUIT?			

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

8	4	3			2
5		8		1	
		7	5	6	4
3	6	1			
	8	6	3		
			9	8	6
1	3	8	7		
	5		3		9
6			9	3	7

		5		4	
2			8	3	
	8	7			
5	8	4	6		
8					9
	4	3	6	7	
			7	6	
	9	2			7
2		3			

	3	5			
8	3				
1	2		9		
9			7		
6					5
	4			3	
	5		7	9	
		2	4		
		1	8		

21	13	24	1	21	6	7	2	4	4	9										
4	1	4	20	19	18	19	2	6	23	2	24	14	2	20						
18	24	15	9	4	15	6	14	2	4	21	9									
18	12	2	3	19	23	4	13	2	2	18	4	15	6	20						
2	20	4	2	2	13	4	15	16	2	3	2	6		11						
16	17	4	9	15	2	19	2	15	6	17	18	11								
1	12	24	6	2	3	2	13	2	18	18	6	17		16						
1		1	5	16	20	5	7	18	19	1	6	18	12							
15	11	9	12	5	12	18	4	15	4	2	20	19	11							
4	2	3	12	1	2	8	5	16	17	2	16	11								
20	22	1	2	3	3	4	3	23	3	5	10	14	5	2	18					
12	13	6	10	4	2	16	3	2	12	15	2	5	16	22	9	19	21	2	16	
15	3	19	15	4	16	6	3	18	11	9	5	22	5	12	22					
24	4	3	14	10	2	4	2	1	23	12	18	20	12	16	5	11	15	5	5	16
12	4	4	20	19	13	19	20	12	2	1	5	10	16	8	15	6				

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24

No voi hyvää päivää...

Olen miettinyt itkupotkuraivarin saamista. En pelkään hallituksen heilumisen takia, vaan suomalaisen sosiaaliturvan heikentämisen johdosta. Kalsea kesä ja tummuvien iltojen syksy on tuonut eteeni monta niin perinteistä ”Emme Korvaa Sinulle Mitään” päätöstä. Kymmenet ja sadat Rakennusliiton jäsenet ovat vastaanottaneet kylmän kirjeen Kelan (suomalaisen sosiaaliturvan ja hyvinvointiyhteiskunnan tasa-arvon kivijalka) konttorista. Näissä kirjeissä kerrotaan tyylikkäästi lakipykäliin kietoutuen sairauspäivärahan tai työkyvyttömyyseläkkeen hylkäämisestä. Usein perusteluissa lukee, että vaikka sinulla, hyvä 60-vuotias putkimies tai maalari, on molemmissa polvissa nivelrikkoa, olkapääsi kiertäjäkalvosinoireyhtymä aiheuttaa jatkuvaa kipua ja niskan nikamien kulumat toimintakyvyn rajoitusta, unettomuutta ja mielen alakuloisuutta, on sinulla vielä jäljellä työkykyä kevyempiin töihin.

Kun työnantajan sairausajan palkanmaksukausi on päätynyt, niin sairausloman jatkuessa haetaan korvausta Kelasta. Valitettavasti edellä mainittu päätös johtaa usein siihen, että koko elämäntyönsä rakennuksille ja rakenteille antanut työntekijä päätyy tyhjän päälle: työnantajan velvoite maksaa palkkaa on päätynyt, Työttömyyskassa ei saa maksaa työttömyyspäivärahaa, koska etähän ole työtön. Työnantajilla ei ole tarjota ”kevyempää” työtä puolikuntoisille ja tapaturmien riskejä halutaan välttää. Eläkeyhtiö katsoo, että työkyvyttömyytesi ei ole pysyvää, koska se ei ole kestänyt yli vuotta.

Onko siis joulurauha ja piparit haettava sosiaalitoimiston luukulta? Herätkää – oi Kelan vakuutuspiirien lääkärit ja lakimiehet! Mihin on jäänyt se inhimillisyyden ja oikeudenmukaisuuden periaate, jonka pitäisi ohjata meitä ihmisiä, myös virkailijoita, eteenpäin. Onko todellakin niin, että kun hallitus säästää, on

Kelaa ohjeistettu hylkäämään reilu osa sairauspäiväraha-hakemuksista tuottavuusloikan nimissä ja nipistämään rutkasti rahaa suomalaisten turvaksi rakennetusta sosiaaliturvasta?

Ainakin näin kävi kuntoutuksen osalta. Alkusyöksystä budjettineuvottelujen jälkeen kävi ilmi, että työkykyä ylläpitävä kuntoutukseen (TYK) ei enää myönnetä rahoja jatkossa ja että pitkään valmisteltu Aura-kuntoutus ei käynnisty ollenkaan.

Vähän ajan kuluttua todettiin että kääk – nyt jääkin rahoja käyttämättä – äkkiä uudelleen kuntoutuskurssit käyntiin. Harmi vaan, että kuntoutuslaitokset olivat aloittaneet omat yt-neuvottelunsa ja lomautuksensa. Viimeinen tieto tuli nyt lokakuussa: huhtikuun 2016 loppuun asti voidaan hakea ryhmille TYK-kuntoutuskursseja. Minä innoissani hain Rakennusliiton jäsenille kolmea eri kuntoutuskurssia. Vastaus Kelalta tulikin aika nopeasti: emme voi vielä vahvistaa kurssejanne, koska meillä ei ole vielä palveluntuottajien kanssa sopimuksia. Joten jäämme odottamaan niitä päätöksiä. Toivon vaan ettei vastauskirje ala näin: ”Vaikka sinulla Rakennusliitto on monta jäsentä, jotka todellakin olisivat kuntoutuksen tarpeessa ja hyötyisivät siitä, emme myönnä rahoitusta kurseilleenne. Rakennusliitolla on olemassa vielä monta jäsentä, jotka pärjäävät työelämässä ilman mitään tai kenenkään tukea.”

Mutta kaverit, periksi ei anneta. Lohdulliset joulun toivotukset ja loppukevennys **Franklin P. Jonesin** tapaan: Jos joku ei ole koskaan tallannut toisten varpaille, hän ei luultavasti ole koskaan liikkunut paikaltaan.

Joten jatketaan me tonttuilua, vaikka välillä tulee varpaita talloittua! ■

Tiina Nurmi-Kokko,
sosiaalishiiteeri

Parvet liikkuvat yhtenäisinä, 50-100 lintua on tavallinen koko. Yleensä osa istuu puussa lähellä ja osa lennähtää viereiseen puuhun tai pensaaseen muutaman marjan syömään.

Tilhen siipien reunojen keltaiset ja punaiset ovat omalaatuiset mutta komeat.

Marjat ja linnut talvella

Metsissä ravinto vähenee lumen myötä, linnut lähtevät etelään. Moni metsän pikkulintu pysähtyy kaupunkeihin ja muille pihuille tankkaamaan marjoilla ennen lentoa meren yli.

Antti Koli

Pihlajanmarjat ovat tunnetuinta ravintoa. Runsas marjamäärä syksyllä ja alkutalvella pystyy pidättämään lintuja koko talven. Pihlajanmarjojen ollessa vähissä tai loppuneena linnut syövät kaikenlaisia muita marjoja tai pieniä hedelmiä pensasaidoista ja puista. Koriste-kirsikat ja -omenat, ora- ja tuomi-

pihlajat, aroniat, koiranheidet tai vaikka happomarjat kelpaavat pihlajanmarjojen jälkeen.

Marjojen ja hedelmien loputtua kokonaan linnut lähtevät. Kylmää ne kestävät melko hyvin, mutteivät nälkää. Tänä vuonna pihlajissa ei ole enää marjoja, parempi on etsiä lintuja muista lajeista. Osa linnuista syö marjoista lähinnä mehut, osa vain siemenet. Joka tapauksessa suuri

osa marjasta vain käy linnusta tullen pian ulos.

Kylmien marjojen syöminen vaatii paljon energiaa linnun lämmittämiseen. Toinen ongelma on marjojen käyminen, mutta esimerkiksi tilhet ovat jossain määrin sopeutuneet eli niiden maksa polttaa alkoholia tehokkaasti, kymmenen kerta ihmismaksaa nopeammin. Alkoholi häviää tilheistä myös monta kertaa nopeammin kuin muilta linuilta. Humalaisia tilhiä on silti havaittu.

Siemenestä marjalihaan

Tilhet ovat ”normaalisti” varovaisia metsälintuja, laajojen havumetsien asukkeja Keski- ja Pohjois-Suomes-

sa. Etelässä niitä ei pesi. Yhteensä Suomessa pesii noin 20 000–90 000 tilheä, vaihtelu on suuri riippuen muun muassa edellissyksyn pihlajan sadosta. Syksyllä ne lähtevät etelään. Matkan pituus määräytyy ruuan määrän mukaan. Ei ole mahdollonta lentää Välimeren rannoille asti, toisaalta ne saattavat pysyä täällä talven, jos nälkä ei pääse yllättämään. Tilhen kohdalla voi puhua myös janosta.

Kaupunkien ja pihojen pihlajiin tilhet tulevat suurina parvina. Suurin on ollut Imatralla, noin 50 000 lintua. Joka vuosi niitä näkee samoilla paikoilla, riippuen tietenkin marjojen määrästä. Varovaisuus katoaa

Punatulkukoiras on naarasta värikkäämpi, sangen ovela siemensyöjä.

Räkättirastaat eivät yhtä hyvin sopeudu talvesta kuin mustarastaat.

Tavikuurnakoiras on vanhana komean punainen, naaras ja nuori koiras himmeän keltainen.

syksyllä ja tilhiä voi tarkkailla eli ihastella muutaman metrin päästä, auton ikkunasta vielä lähempää. Tilhen suolistossa prosessoitua tuotetta ropisee parvien alla, mutta se ei ole vaarallista.

Tilhellä on kaunista keltaista ja punaista siipien reunoilla, näkyen pyrstön päällä kun lintu ei lennä. Töyhtö on toisinaan pystyssä, useimmiten päätä myöten. Tilhellä on ohut nokka; se syökin kesällä pesimäaikaan pehmeitä hyönteisiä.

Paksunokkaisia marjan syöjiä ovat taviokuurna ja punatulkku. Niiden nokka on riittävän vahva siementen rikkomiseen, eikä niiden suolisto hetkahda siementen kuorisista. Taviokuurnat elävät vielä tilheä pohjoisemmassa, eniten Itä-Lapissa vankoisissa havumetsissä, joissa kasvaa myös koivuja ja varpuja. Taviokuurnat vaeltavat tilhiä harvemmin etelään marjoja syömään.

Taviokuurnat liikkuvat pienissä parvissa, pysyen saman ruokapöydän ääressä useita päiviä. Taviokuurna on vielä tilheä pelottomampi kaupungeissa, ehkä se ei metsissään ole kovin paljon tavannut ihmisiä. Taviokuurnia on meillä noin 15 000 paria, eivätkä ne itse asiassa muuta, vaan vaeltavat ruuan perässä.

Punatulkut ovat nekin metsien lintuja, pesien runsaana kuusimetsissä myös etelässä. Laji on tuttu lintulaudoilta. Punatulkun hjyy-yhteyksääni on kaunis lievässä surumielisyydessään. Se kuuluu ilmasta tai puun latvasta. Ruokailevat linnut ovat sängen hiljaisia ja toivovat ettei peto keksi niitä keskittymisen ollessa ruokailussa. Punatulkkuja on meillä noin 180 000 paria. Ne syövät marjojen siementen lisäksi silmuja

nälkäänsä, tilhiäkin voi nähdä lehdettömässä koivussa silmuja pureskelemassa.

Suomalaiset uskoivat pihaan ilmestyneen punatulkun ennustavan pahaa ja kuolemaa, niin kuin ehkä useimpien muidenkin mustaa sisältävien lintujen. Norjalaisille punatulkku toi sen sijaan kaikkea hyvää. Huonon sään on sanottu seuraavan punatulkkuja, nimi oli pyrylintu. Tässä on aavistus järkeäkin, pyry ajoi tulkit pihoille metsän ravinnon kadotessa lumeen.

Rastaat ovat tilhiä jälkeen näkyvimmit marjojen syöjät. Räkätti ja mustarastaat saattavat sinnitellä koko talven Suomessa, mustarastaat helpommin kun ovat oppineet lintulaudoilla syömään. Ne pesivät missä tahansa, kuten mansikkamaiden lähetyvillä. Talvien leudontuminen on lisännyt talvehtivien määrää, etenkin mustarastas on saavuttanut lähes suosikkiaseman talven ja joulun lintuna.

Tikat ja tiaiset saattavat pysähtyä marjamaistiaisiin, varsinainen ravinto on kuitenkin talvehtivat hyönteiset ja muut pieneläimet, siis alueella ilman ruokintalautoja. Fasaanit ja erilaiset pikkunisäkkäät popsivat maasta taikka matalilta oksilta marjoja mahaansa.

Marjansyöjälinnut kelpaavat kana- ja varpushaukoille ja tietenkin ne saalistavat siellä, missä lintuja on mahdollisimman paljon. Säikähtäneitä tilhiä törmäilee ikkunoihin ja verkkoaitoihin. Pökertyneen voi nostaa pahvilaatikossa lämpimään ja yrittää antaa sille vettä. Kuolleen voi kaivaa maahan tai jättää kierrätykseen eli muiden lintujen ja kettujen ravinnoksi. ■

TYK kuntoutus

Rakennusliiton jäsenten valtakunnallinen TYK-kuntoutus (63982)

**Kuntoutus koskee maalareita, muurareita, rakennustyöntekijöitä, kirvesmiehiä, raudoittajia, rakennus-
siivoojia, vesieristäjiä ja LVI-asentajia. Kuntoutukseen
voi hakeutua, mikäli olet vakituksessa tai määräaikaisessa
työsuhteessa (myös lomautetut voivat hakea).**

TYK-kuntoutus on tarkoitettu henkilöille, joiden työkyky on olennaisesti heikentynyt. TYK-kuntoutuksen tavoitteena on ensisijaisesti mahdollistaa se, että kuntoutuja jatkaa työssään.

Mikäli olet halukas panostamaan oman työkykysi ylläpitoon ja olet valmis sitoutumaan noin kahden vuoden mittaiseen kuntoutusprosessiin – tule mukaan.

Ota yhteyttä työterveydenhuoltoon. Kurssi on osallistujille maksuton ja Kela maksaa kuntoutusjakson ajalta kriteeriensä mukaisesti kuntoutusrahaa.

Kurssin 63982 ajankohdat:

Selvitysjakso osa I	4.-16.4.2015
II - valmennusjakso	7.-11.11.2016
II - valmennusjakso	3.-7.4.2017
Päätösjakso	22.11-1.12.2017

Lomakkeet saat työterveyshuollosta, Kelan toimistosta tai nettisivuilta www.kela.fi. Toimita hakemus liitteineen viimeistään 4.2.2016 mennessä Kelan toimistoon.

Lisätietoja TYK- kuntoutuksesta antaa:

Kuntoutuksen ja työhyvinvoinnin asiantuntija:

Sami Sarsama

puh. 040- 505 7468

sami.sarsama@harmankuntokeskus.fi

HÄRMÄN KUNTOKESKUS
www.harmankuntokeskus.fi

Ei mikään pienen peräkammarin poika

Missä Joulupukki asuu? Riippuu siitä, keneltä kysyy. Joissakin maissa Joulupukin uskotaan asustavan pohjoisnavalla. Joulupukin yksi varhainen esikuva Pyhä Nikolaus ei kyllä asunut pohjoisessa päinkään, vaan nykyisen Turkin alueella.

Kuva: Joulupukin Kammarin

Suomessa tiedetään, että oikeasti Joulupukki asuu Suomen Lapissa. Sama tieto on monen muunkin maan kansalaisilla ja Lappiin saapuu matkailijoita kaikkialta maailmasta tapaamaan Joulupukkia. He eivät kuitenkaan tapaa Joulupukkia Korvatunturilla, missä me suomalaiset tiedämme pukin asuvan.

Joulupukki on tavattavissa Joulupukin Kammarissa Rovaniemellä, sillä Korvatunturi on salainen paikka, jonne on pääsy vain pukilla muoreineen ja tonttuineen. Kymmenissä maissa saadaan sentään television välityksellä nähdä vilaus Korvatunturin lumosta: Yleisradio kuvaa aina aatonaattoisin Joulupukin lähtemässä Korvatunturilta vuotuiselle matkalleen maailman ääriin.

320 000 vierasta vuodessa

Turhaan ei sanota, että Joulupukki on Suomen suurin matkailubrändi. Valkoparralla on melkomainen fanilyisö ympäri maailmaa. Hän saa vuodessa noin 700 000 kirjettä. Kiinalaiset, italialaiset ja puolalaiset ovat ahkerimpia kirjoittajia.

Vieraita pukin luona kävi viime vuonna yli 320 000. TOP10-maat

olivat Suomi, Venäjä, Kiina, Japani, Italia, Iso-Britannia, Puola, Ranska, Espanja ja Taiwan. Naapurimaista kävi paljon ruotsalaisia ja norjalaisia.

– Kiinalaisten määrä on kasvanut valtavasti viimeisten viiden vuoden aikana. Yhtenä syynä on, että Kiinan silloinen varapresidentti **Xi Jinping** kävi vuonna 2010 Rovaniemellä tapaamassa Joulupukkia ja vierailua uutisoitiin näyttävästi sikäläisessä mediassa, kertoo Joulupukin Kammarin operatiivinen johtaja **Minttu Kariniemi-Aula**.

Osa Joulupukin vieraista saapuu paljon lähempää.

– Paikallisetkin käyvät usein Joulupukin tykönä. Esimerkiksi tässä kilometrin päässä on asuma-alue, mistä lapset käyvät harva se päivä moikkaamassa pukkia.

Vieraita käy joka päivä. Vilkkain sesonki kestää marras–joulukuulta maaliskuun loppuun. Toukokuu on rauhallisinta aikaa, mutta kesäkuukausinakin käy paljon turisteja esimerkiksi Aasiasta.

– Japanilaisilla on uskomus, että Joulupukin tapaamisesta seuraa elämään paljon hyvää, ja heitä käy meillä vuosi vuodelta enemmän.

910 neliön kammarin

Joulupukin on voinut vuodesta 1992 tavata vuoden jokaisena päivänä Joulupukin Pajakylässä napapiirillä. Pajakylä sijoitettiin historialliseen paikkaan, pihapiiriin, johon rakennettiin vuonna 1950 Rooseveltin Maja diplomaatti **Eleanor Rooseveltin**, Yhdysvaltain presidentin vaimon, vierailua varten. Rooseveltin ajoista miljöön on laajentunut: rakennusten määrä on kasvanut pihassa kolmeentoista, ja siihen päälle vielä majoitustilat eli kolmisenkymmentä mökkiä.

Yksi rakennuksista on Mintun isän **Jarmo Kariniemen** vuonna 1992 perustama Joulupukin Kammarin, joka on laajennuksen myötä kasvanut jyräväksi 910-neliön kokoiseksi hirsirakennukseksi. Nimenomaan siellä Joulupukki vastaanottaa vieraansa. Suurin osa kävijöistä on varmaan lapsia perheineen? Minttu vastaa:

– Ehei. Noin 80 prosenttia on aikuisia. Monen aikuisenkin unelma on saada kerran elämässään tavata oikea Joulupukki.

Iloista joulun aikaa lukijoille! ■

Terveisin Irma

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamista. Tällä palstalla Irma kiertää ihailemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Suomalaista joulufaktaa

- Suomessa lähetetään noin 37 miljoonaa joulukorttia.
- Posti kuljettaa jopa 250 000 pakettia päivässä.
- Hyasinteja ostetaan noin 2,4 miljoonaa kappaletta ja joulutähtiä noin 1,9 miljoonaa.
- Kinkkua myydään noin seitsemän miljoonaa kiloa.
- Joulukuusia ostetaan noin 1,5 miljoonaa kappaletta.

★ ★ ★

Voi vitsi!

Mikä on huonouististen joululaulu?

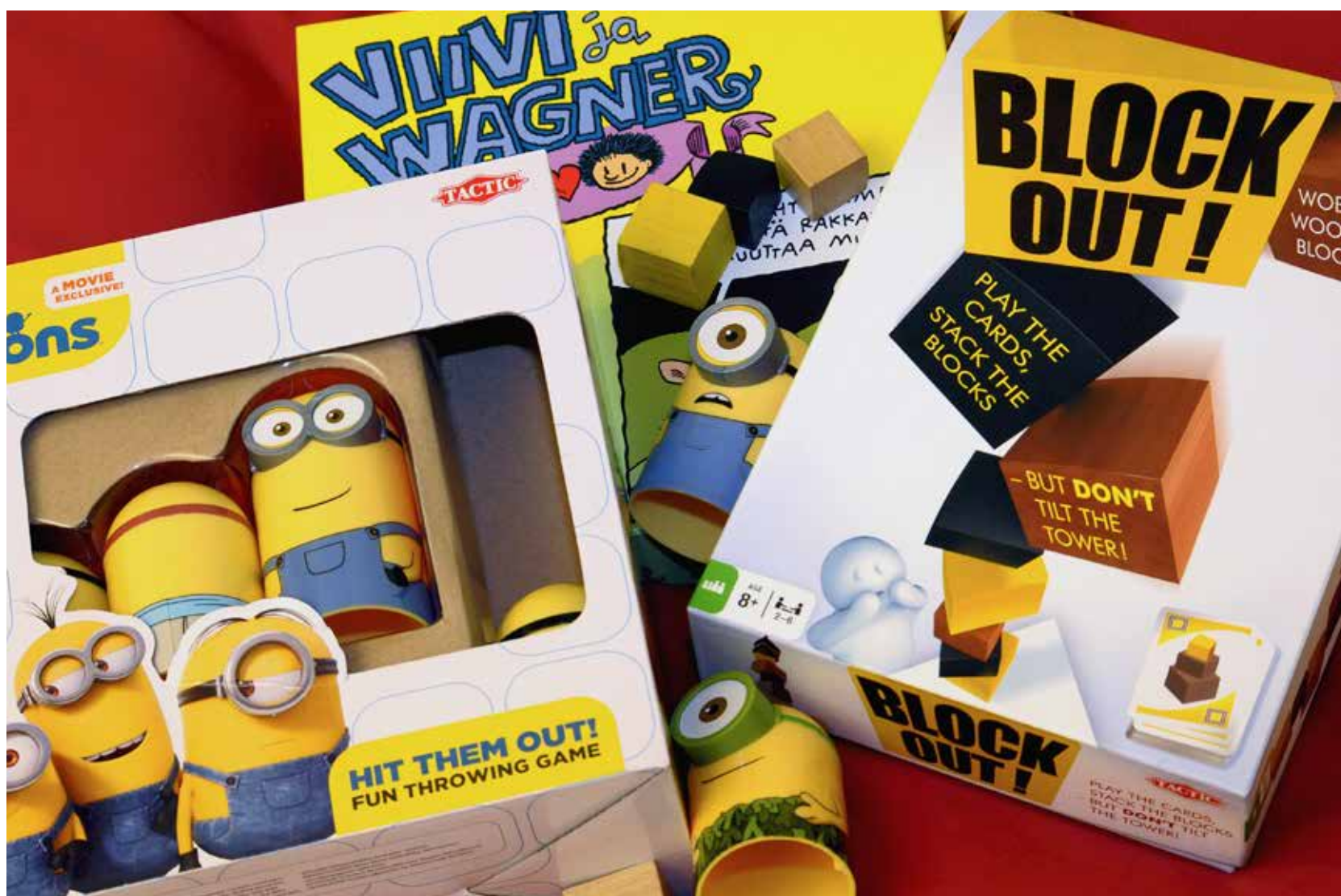
– Koska meillä on joulu.

Mikä on majavien joululaulu?

– Joulupuu on nakerrettu.

Mikä on kulunein joululaulu?

– Klisee, klisee kulkunen.

Tekemistä jouluaatoksi: vanhat kunnon lautapelit

Teksti: Johanna Hellsten, Kari Lamberg, Maija Ulmanen
Kuva: Johanna Hellsten

Siinä vaiheessa kun jouluaattona on ruoat syöty ja kello näyttää vasta alkuiltaa, olisi hyvä keksiä tekemistä, etteivät rakkaiden perheenjäsenten naamat ala aivan tuhohtomasti ärsyttää. Puhumattakaan joulupäivästä.

Jos et jaksa katsoa iänikuisia TV-uusintoja, löytyy avuksi tylsistymiseen kaikenlaisia lautapelejä. Pois siis iPadit ja kännykät ja pelaamaan!

Nyt tarkkana!

Peli: Block Out!

Tyyli: Tarkkuus

Tähdet: 4

Ikäsuositus: Lapsesta vaariin.

Juomasuositus: Et pysty juomaan mitään, koska jos liikutat vähänkin kättäsi, saatika lasket jotain pöydälle, on varmaa, että torni kaatuu.

Pelin kulku: Peli on säännöiltään hyvin yksinkertainen. On yhdeksän palikkaa, jotka nipullinen kortteja. Ja sitten ei muuta kuin kokoamaan tornia.

Testihetkellä ensimmäinen reaktio pelaajilla oli hämmennys ja tolkuton itsevarmuus. Pian käy kuitenkin selväksi, että saatanalliset puupalikat on tehty mahdollisimman epävakaina ja kaatuileviksi. Pelin edetessä on kerrottava, että naisen hienomotoriikka pieksi miehen 100-0 (jälleen). Loppuvaiheessa pelaajat toivoivat jopa lisää puupalikoita, jotta tornista tulisi vieläkin korkeampi. Nälkä kasvaa syödessä, ainakin voittajalla.

Peli toimii parhaiten koekaniinien mielestä esimerkiksi mökillä.

Kolmen pisteen vihje...

Nimi: iKnow

Tyyli: Tietovisa modernein maustein

Tähdet: 3,5

Ikäsuositus: Yli 15-vuotiaille

Juomasuositus: Ehdottomasti kuohuviini.

Mieluiten jokin kohtuuhintainen shamppanja kuten Andre Clouet Grande Reserve Blanc de Noirs Brut Luksus.

iKnow on monella tapaa perinteinen tietovisa, joka perustuu vihjekysymyksiin. Pelin testaajat toivoivat, että pelin sääntöjen kirjausta olisi petrattava selkeämmäksi, jotta ”ei tule turhaa konfliktia jo ennen pelin aloitusta”.

Oman tietämisen lisäksi pelissä voi saada pisteitä toisen pelaajan tietämisen tai tietämättömyyden arvioinnista, mikä lisää sähköisyyttä pelin kulkuun.

Avioriita joululahjaksi

Nimi: Viivi ja Wagner Parisuhdepele

Tyyli: Aikuisten ”Tuttu juttu” -tyylinen peli.

Tähdet: 1 tai 5, riippuen parisuhteen onnellisuudesta.

Ikäsuositus: Yli 18-vuotiaille

Juomasuositus: Tonkkaviinillä ja keppanalla mennään.

Oletko aina halunnut tietää, kiihottavatko stripparit miestäsi? Kumpi oikeasti luulee määräävänsä kaapin paikan? Tämä parisuhdepele auttaa selvittämään salat pohjamutia myöten. Pelä voi pelata kaksistaan puolisonsa kanssa tai isommalla porukalla pariskunnittain.

Jos tunnette toisenne hyvin ja parisuhteessa

menee hyvin, peli on hauska. Siinä voi oppia oikeasti jotain uutta puoliosastaan. Sen sijaan jos parisuhteessa on erilaista luurankoa kaapin pohjalla, tulee ruumiita ja kunnon perheriitä.

Erityisen mukavaa on tuntee ylemmydentuntoista vahingoniloa, kun ystäväpariskunnan naama alkaa punottaa ja otsaverisuonet pullottaa, kun pieksette heidät ylivoimaisella tietämyksellä toisente tunteista ja tavoista.

Täytyykö pyörä taas keksiä uudestaan?

Pelin nimi: Minions

Tyyli: Lastenpeli

Tähdet: -3

Ikäsuositus: +5

Juomasuositus: Yhden tähden Jallupullo.

Ei snapsi vaan PULLO

Pelin kulku: Onnittelut, nyt on sitten keksitty, se huonoin mahdollinen mölkkycopio!

Peli on yksinkertainen: Laitat muoviset yksi- ja kaksisilmäiset Minion-hahmot lattialle ja kaadat niistä mahdollisimman monta yhdellä heitolla.

Herää kysymys – miksi ihmeessä tämä peli on valmistettu? Jälleen kerran luonnonvarat menevät hukkaan. Peli ei anna minkäänlaista nautintoa aikuiselle ihmiselle ilman Jallupulloa.

Tokihan testaajat ymmärtävät sen, että peli on suunniteltu lapsille, mutta minkä takia lapsia on näin pahasti aliarvioitu? Yksisilmäisistä palikoista lähtee niin kauhea äänikin niiden kaatuessa, että tärykalvot puhkeavat.

Yksi positiivinen asia pelissä on – palloa voi käyttää stressileluna. ■

PEURUNKAAN KUNTOUTUMAAN

Kuntoutus Peurunka järjestää yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen ja Rakennusliiton kanssa valtakunnallisesti työkykyä ylläpitävän ja parantavan kuntoutuksen (TYK). Kurssin kesto on 33 vrk.

RAKENTAJIEN TYK-KURSSI 63957

Selvitysjakso

15.2.-20.2.2016 ja 2.5.-7.5.2016

Valmennusjaksot

10.10.-15.10.2016

5.12.-9.12.2016

20.3.-24.3.2017

6.11.-10.11.2017

Tämän kuntoutuksen (TYK) tavoitteena on edistää osallistujien työ- ja toimintakykyä sekä mahdollistaa työssä jatkaminen.

Kuntoutus on tarkoitettu rakennustyöntekijöille, joiden työsuhte on voimassa.

Kurssille hakeutuminen tapahtuu oman paikkakunnan Kelan paikallistoimiston kautta, joka tekee hakijoista myös kuntoutuspäätökset. Kurssille otetaan 8 kuntoutujaa. Kurssille hakeutuessa tarvitaan voimassaoleva lääkärin B-lausunto. Kurssi on osallistujille maksuton ja Kela maksaa kuntoutusjakson ajalta kriteerinsä mukaisesti kuntoutusrahaa.

Yhteyshenkilönä Peurungassa lisätietoja antaa asiakkuuspäällikkö Jarna Ahonen, puh. 020 751 6401, jarna.ahonen@peurunka.fi

Puhelun hinta 8,35 snt/puh + 16,69 snt/min (alv 24 %)

PEURUNKA.FI

KUNTOUTUS

Peurunka

KULTTUURI

Velka, se on jännä

Jera Hänninen & Jyri Hänninen: **Suomalainen velkakirja. Ihmisten elämä velkaantuvassa maassa**

Teksti: Inari Juntumaa

Velka. Mitä se lopulta on? Velka tuottaa monen tasoista valtaa.

Asiaan nähden verrattain hyväntuulisessa ja rauhallisessa kirjassa kuvataan velkaa pitkälti yksityisten ihmisten kautta. Alussa kuitenkin tutkitaan kokonaisuutta.

Ensinnäkin on valtion velkaa.

Valtiot ovat velkaa toisilleen ja sijoittajille niin isoja määriä, etten niitä omasta arjestani hahmota. Iso valtion velka on ongelma järkyttävän suurten korkomenojen vuoksi (sijoittajille lainan antaminen on todella kannattavaa) sekä velasta seuraavan poliittisen vallan vuoksi.

Toiseksi on yksityisen kotitalouden, kuten minun velkaani.

Myös yksityisen ihmisen velka on jännää. Se on myös syvästi traagista.

Velasta maksetaan korkoa, ja korko on velan antaneen tuloa.

Se korko, se vasta on jännä. Korkoa maksetaan velasta, korkosumma lisätään velkaa. Uusi korkosumma lisätään aiempaan velan ja koron yhteissummaan. Seuraava korko lasketaan kaikesta siihenastisesta. Korkoa siis maksetaan suuria määriä myös korosta.

Lainaaminen on erittäin tuottoisaa liiketoimintaa.

Myös velkaantuneisiin ihmisiin käytetään poliittista ja taloudellista valtaa. Se valta ei ole hyvinvointivaltion valtaa, se ei voimauta, ei anna eikä kannaa.

Elämme velkayhteiskunnassa, ja se on harvainvaltaa massojen vahingoksi ja tappioksi. Näitä massojen tappioita Hänniset kuvaavat usein tapauskertomuksin kirjas-

saan. Suorastaan raivostuttavan viileästi kuvataan askeleita: saatava, viivästyskorko, viivästys- ja maksumuistutus, perintämaksut, oikeudenkäyntikulut ja ulosottomaksut. Ulosottoa hoitaa pörssiyritys, joka maksaa voitostaan osinkoa omistajilleen. He kirjaavat velallisen tiedot luottotietorekisteriin, josta ne eivät poistu velkojen viimeisten maksujen jälkeenkään – joskin tässä vaiheessa takaisin maksettava summahan on jo tähtitieteellinen.

Jos on viehtymystä salaliittoihin, voi nähdä, kuinka ihmisiä halutaan kaataa velkaloukkuihin.

Hänniset kuvaavat ihmiskohtaloita. Lopun ehdotus on myös ihmisen kokoinen: köyhien Poor Pride -kultteet, jotta edes häpeästä voisi päästä.

Lähtisittekö mukaan? Rohkenisittekö? ■

Kiitämme: Velkaantuvan talouden mekanismit ja merkitykset ihmisille avataan hyvin selkeästi.

Moitimme: Vallankumouksen aakkoset jäävät tässä kirjassa konkreettisesti täsmentämättä, vaikka tarve selviääkin.

Toivotamme jäsenille ja yhteistyökumppaneille

Rauhaisaa Joulua ja Onnellista vuotta 2016!

Kotimaisten ja ulkomaisten joulutervehdyksen sijaan Rakennusliitto auttaa tänä vuonna kotimaan lapsiperheitä osallistamalla Hyvä Joulumieli-keräykseen. Keräyksen järjestävät Suomen Punainen Risti ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL).

Rakennusliitto

RATKAISUT

8	4	6	3	9	1	7	5	2	3	9	6	1	5	2	7	4	8	7	6	3	1	5	9	2	8	4
5	7	2	8	4	6	1	9	3	2	7	1	9	4	8	3	5	6	4	8	9	3	2	6	5	7	1
1	3	9	7	5	2	6	4	8	4	8	5	7	6	3	2	9	1	1	5	2	7	4	8	9	6	3
3	6	1	9	7	8	5	2	4	7	5	2	8	9	4	6	1	3	5	9	4	6	3	7	1	2	8
4	9	8	2	6	5	3	7	1	8	6	3	5	7	1	4	2	9	6	3	7	2	8	1	4	9	5
2	5	7	1	3	4	9	8	6	9	1	4	3	2	6	8	7	5	8	2	1	4	9	5	6	3	7
9	1	3	4	8	7	2	6	5	5	3	8	4	1	7	9	6	2	2	4	5	8	6	3	7	1	9
7	8	5	6	2	3	4	1	9	6	4	9	2	8	5	1	3	7	9	1	8	5	7	2	3	4	6
6	2	4	5	1	9	8	3	7	1	2	7	6	3	9	5	8	4	3	7	6	9	1	4	8	5	2

RIKOS															KARAT	
ALATI															URINA	
AKTIT															PIENI	
KUOLA															PESIN	
ANTAA															OSAKA	
T														N		I
VALITETTAVA														HUONEISTO		
AALISA														SANTA		J
LAKI														ARPA		
ONKALOT														ARALIAT		
TOOSA														PAKAASI		J
M														TATAR		
KULMA														TIILIA		
AKAA														IVAT		
ASKARE														IVAT		
SEAT														ASUA		
OTTAWA														ASUA		

			F	M	G	L		F	O	B	I	A			A	P
			A	L	A	S	U	K	I	O	V	I	G	D	I	S
			K	G	R	P	A	R	O	D	I	A			F	P
			K	E	I	N	U	V	A	M	I	I	K	A	R	O
			I	S	A	I	I	M	A	R	T	I	N	I	O	Y
			T	C	A	P	R	I	U	I	R	O	C	K	Y	
			L	E	G	O	I	N	I	M	I	K	K	O	C	T
			L	L	A	T	S	A	B	K	U	L	O	K	E	
			R	Y	P	E	A	E	K	A	R	A	I	S	U	Y
			A	I	N	E	L	I	O	A	T	C	I	T		
S	J	L	I	N	N	V	N	A	H	D	A	I	K			
E	M	O	H	A	I	T	N	I	E	R	I	A	T	J	P	U
R	N	U	R	A	T	O	N	K	Y	P	A	J	A	E	J	
G	A	N	D	H	I	A	I	L	V	E	K	S	E	T	A	Y
E	A	A	S	U	M	U	S	E	I	L	A	H	T	O	R	O
L	I	N	A	A	O			M	T	U	T	K	I	J	A	O
B	O	P	H	Y	E			I	T	A	L	A	V	S	O	L
M	D	R	T	C	K			E	L	I	P	E	A	T	K	N
U	S	F	J	V	G			A	H	D	A	S	T	U	L	K
								O	T	Y	R	A	Y	S	A	T

Apua heikoimmille

"Tue sitä, auta tätä, lahjoita, anna hyvään tarkoitukseen..." Tätä mantraa maailma toistaa nyt ja ihan hyvästä syystä. Pakka on sekaisin, kuin viimeinen pystyssä oleva pikkujoulujen jälkeen. Kortensa olisi hyvä kantaa kekkoon, mutta kaikkeen ei yksi rakentaja pysty. Lähes jokaisen auttajan onkin valittava sadoista eri tarvis-joista kohteensa jota haluaa auttaa, ja millä tavalla. Auttamisen dilemma tulee siinä, että kun kohteita on käsittämätön määrä, miten valita se eniten apua tarvitseva? Epäluulokin kalvaa kukkaronnyörejä löysävää, kun "kumminkin joku nyt vetää nämäkin ropokset välistä".

Me Rakennusliiton nuoret koimme myös, että haluamme auttaa ja nimenomaan niin, että saamme lahjoitusrahalle vastinetta. Ammattiliittoon kuuluvina haluamme antaa apumme heille, joille ammattiliittoon kuuluminen ei ole itsestäänselvyys. Siksi Raksanuoret kantoivat oman kortensa auttamisen kekkoon tekemällä hyväntekeväisyyskalenterin, jonka tuotolla tuetaan Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskusta SASK:a, joka edistää ammattiyhdistystoimintaa maailmalla. Nimenomaan niissä maissa, joissa järjestäytyminen voi käydä hengen päälle.

Moni miettii, miksei lahjoitusraha jää kotimaahan, sillä onhan täälläkin hätää kärsiviä ja apua tarvitsevia. Me kuitenkin halusimme ensisijaisesti osoittaa solidaarisuutemme ammattiyhdistystoiminnalle maailmalla, sillä esimerkiksi Nepalissa kalenterin hinnalla turvataan ihmiselle oikeus kuulua ammattiliittoon ilman kuolemanpelkoa. Tulevaisuudessa tämä oikeus voi muuttaa koko maan kulttuurin työehtojen ja palkkojen suhteen, puhumattaakaan asioista kuten ihmisarvoinen työ tai lapsityövoiman kieltäminen. Samalla rahalla, mitä lahjoitetaan Suomeen, saadaan moninkertaisesti enemmän aikaan maissa, joissa elintaso ja -olosuhteet

ovat vuosikymmeniä heikommat meihin verrattuna. Kun apu kohdennetaan lähtömaan elinolojen parantamiseen, ihmisten ei tarvitse jättää kotimaataan paremman elämän toivossa, oli kyseessä sitten sota tai elinolot. Molempia näistä paetaan pahimmillaan henkensä edestä.

Ammattiliitot ovat ympäri maailman työntekijöiden yhteisen voiman osoitus työrintamalla, elävä todiste siitä, että lauma pienempiä voi pitää puoliaan isompaa vastaan ja saada sen mikä on kohtuullista. Vaikka viime aikoina liittoja onkin yritetty mustamaalata jäänteeksi menneiltä ajoilta ja kehityksen nilkkakulaksi, todellisuudessa me olemme suuri muutosvoima. Loppujen lopuksi samoista asioista me, liittoihin kuuluvat ihmiset, haluamme pitää kiinni ympäri tämän pyörrän pallon: elämiseen riittävä palkka, reilut ja oikeudenmukaiset työolot ja se, että töistä pääsee hengissä ja terveenä kotiin. Tämä ei ole menneisyydessä roikkumista, vaan tulevaisuuden tekemistä parhaimmillaan! ■

Rakennusliiton nuorisotyöryhmä

Jussi Koskela

Raksanuorten hyväntekeväisyyskalenterin voit ostaa itsellesi osoitteesta raksanuoret.rakennusliitto.net/kalenteri. Kalenterin hinta on 10 euroa (sis. postikulut), ja se menee 100% SASK:n toiminnan tukemiseen. Tavoitteenamme on saada kasaan 10000 euron lahjoitus, autathan meitä saavuttamaan tämän!

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuoressa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköposti on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen syyskokoukset

Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävässä syyskokouksessa:

- käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti
- päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;
- päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;
- valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö;
- valitaan puheenjohtaja ja hallituksen varsinaiset jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen;
- valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;
- valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmies ja hänen varamiehensä;
- päätetään kokouksen koollekutsuvastavasta;
- asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;
- käsitellään muut mahdolliset asiat

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Jouluateria ke 16.12. klo 14–16
 Cafe Pannu, Hallituskatu 13, Hämeenlinna. Jäsenkortti mukaan. Tervetuloa!

Turun rakentajaveteraanit

Kevään 2016 kokoukset joka kuukauden toinen maanantai klo 10, Turun aluetoimiston tilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Seuraavasti: 11.1., 8.2., 14.3., 11.4. ja 9.5.

Os. 010, Tampere

Veteraanien kokoontumiset 2016 joka kuukauden toinen torstai klo 11, osaston kokoustila, Sorinkatu 4 A, Tampere. Myös muiden osastojen veteraanit ovat tervetulleita! Lisätietoja puheenjohtaja Annikki Ruissalo p. 050 323 3925.

Os. 027, Joensuu

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2016 jäsenille ja heidän läheisilleen!
 Hallitusväki

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 13.1.2016 klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat.
 Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Toimihenkilö 2016. Puheenjohtaja Pauli Nousiainen p. 040 827 8924. Hallitus: sihteeri Pertti Pekkarinen, vara Vilho Korpela, taloudenhoitaja Matti Ihanus, vara Jorma Suur-Hamari, Mikko Taskila, vara Timo Niemelä, Mikko Tervonen, vara Arvo Nurmela.
 Hallitus

Os. 074, Valkeakoski

Hallituksen kokous ti 12.1.2016 klo 19 Kerhomajalla. Käsitellään esille tulevat asiat.
 Hallitus

Os. 076, Pietarsaari

Syyskokous la 12.12. klo 13, toimitalolla. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Perhepikkujoulut su 13.12. klo 14, Eräs Teatteri, Aulangontie 1, Hämeenlinna. Lapsille omaa ohjelmaa. Joulupukki vieraillee juhlassa. Puuro- ja kahvitarjoilu. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Kevätmatka 15.–17.4.2016 Riikaan. Tarkemmat tiedot ja ilmoittautumiset Matille viimeistään ma 25.1.2016, joka on myös viimeinen maksupäivä. Matti Sartesuo p. 044 020 3768 tai sarmat@kolumbus.fi. Osaston tilinumero FI73 1555 3000 101171.
 Hallitus

Os. 392, Tampereen putkimiehet ja -eristäjät

ATK-urakanmittauskurssi la 16.1.2016 klo 10–14, Os. 10:n kokoustilat, Sorinkatu 4 A, Tampere. Kurssin vetäjänä toimii liiton neuvottelupäällikkö Kimmo Palonen. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 8.1.2016, Pasi Anttila p.0400 409 543. Kahvi- ja voileipätarjoilu.
 Hallitus

Os. 479, Rantasalmi

Jouluruokailu su 20.12. klo 15 hotelli Rinssi-Eversti, Ohitustie 5, Rantasalmi. Osasto tarjoaa jäsenille, avec 14 €. Ilmoittautumiset viimeistään to 17.12. p. 040 194 1149.
 Hallitus

ONNEA

80 vuotta

Kortelainen Kalevi A 4.12., Espoo.
 Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Tarkiainen Reijo Kalevi 8.12.,

Espoo.
 Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

70 vuotta

Gratshew Kauko Antero 31.12., Hämeenlinna.
 Os. 100, Hämeenlinna

Rissanen Olli Juhani 17.12., Vantaa.

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

KIITOS

Kiitän os. 008, Kainuuta muistamisesta täyttäessäni 70 vuotta.
 Arvo Karppinen

Kiitokset os. 002, Helsingin maala-reita muistamisesta täyttäessäni 70 vuotta.

Maalari Markku Marjomaa

KUOLLEITA

Pyykkö Viljo

Osastomme pitkäaikainen jäsen Viljo Pyykkö kuoli 24.9.2015. Hän oli syntynyt 10.7.1937 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1957. Muistoa kunnioittaen
 Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oy
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Ehiter Arendus Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalauksen ja Mälning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü

- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakso Oü

- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Rentdeal Helsinki Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Ou
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovax s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Oy
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

TAPAHTUMIA

MUURAREIDEN TALVIPÄIVÄT

Aika: 12.–13.3.2016
Tervetulokahvit klo 8–10
Paikka: Rauhalhti, Katiskaniementie 8, Kuopio

Ilmoittautumiset ruokailusta ja yöpymisestä viimeistään pe 15.1.2016 suoraan Rauhalahteen p. 030 608 30.

Kuopion muurarit toivottavat muurarit perheineen tervetulleiksi viettämään mukavaa viikonloppua hiihtäen ja pilkkien!

Os. 091, Kuopio

Joulukahvitarjoilut Kemin ja Rovaniemen toimistoilla!

ma 14.12. klo 8.30–12 ja 13–15

Kemi Keskuspuistokatu 50
Rovaniemi Maakuntakatu 15

Tervetuloa!

Joulukinkkutarjoilu Porin toimistolla!

ma 14.12. klo 8.30–12

Liisankatu 18, Pori

Satakunnan aluetoimisto ja porilaiset osastot: 043, 101, 404, 613

Joulukahvitarjoilu Uudenmaan toimistolla!

ma 21.12. klo 9–12 ja 13–15

Siltasaarekatu 4, katutaso, Helsinki

Lämpimästi Tervetuloa!

Turun toimistolla jouluateria kahvin ja joulutortun kera!

ma 14.12. klo 9–16

Uudenmaankatu 6 a, Turku

Lämpimästi Tervetuloa!

Jouluglögitarjoilu Tampereen toimistolla!

ma 14.12. klo 8.30–15

Sorinkatu 4, Tampere

Tervetuloa!

Itäinen toiminta-alue tarjoaa jouluglöginit!

ma 21.12. klo 8.30–12 ja 13–16.30
ti 22.12. klo 8.30–12 ja 13–16.30

Toimipisteet:
Kuopio Kirkkokatu 1
Joensuu Torikatu 30
Kouvola Salpausselänkatu 60 C

Lämpimästi tervetuloa!

Joulukahvit Hämeenlinnan toimistolla!

ma 14.12. klo 8.30–15

Birger Jaarlin katu 18 B, Hämeenlinna

Tervetuloa!

Joulukahvitarjoilu Lahden toimistolla!

ma–ti 21–22.12. klo 9–12 ja 13–16.30

Hämeenkatu 32 A, Lahti

Lämpimästi Tervetuloa!

HYVINVOINTILOMAT RY:N LAPSIPERHEIDEN LOMAT 2016

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu) • www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Aikuisen omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa. Vesimaailman poreissa voi viihtyä ti-la. Lastenhoito 3–6-vuotiaille lapsille ryhmähoitona kahtena päivänä (2 h/pvä).

Hiihtoloma 22.–27.2.2016 **Hakuaika** 29.10.–15.12.2015

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/15164>

Urheiluopisto Kisakeskus

Kullaaniemi 220, 10420 Pohjankuru • www.kisakeskus.fi

Kisakeskus on luonnonläheistä liikuntaa monipuolisesti tarjoava urheiluopisto Länsi-Uudellamaalla, Raaseporin kaupungissa Pohjan alueella. Kisakeskus sijaitsee kauniin luonnon keskellä, Kullaanjärven rannalla. Aikuisen omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa.

Lapsiperheloma 24.–29.7.2016 **Hakuaika** 25.2.–25.4.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16160>

Salosaaren lomakylä

Halkoniementie 88, 17200 Vääkky • www.salonsaari.com

Salosaaren Lomakylä sijaitsee Asikkalan kunnassa Päijänteen rannalla. Aikuisen omavastuu on 90 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa.

Lapsiperheloma 27.6.–2.7.2016 **Hakuaika** 29.1.–29.3.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16253>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

HYVINVOINTILOMAT RY:N TYÖTTÖMIEN LOMAT 2016

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu) • www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteisen ohjelman. Vesimaailman poreissa voit viihtyä ti-la. Aikuisen omavastuu on 50 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta

Puhtia arkeen 15.–20.2.2016 **Hakuaika** 29.10.–15.12.2015

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/15134>

Puhtia arkeen 10.–15.10.2016 **Hakuaika** 12.5.–12.7.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/15431>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

HYVINVOINTILOMAT RY:N ELÄKELÄISTEN LOMAT 2016

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteisen ohjelman. Vesimaailman poreissa voit viihtyä ti-la. Omavastuuosuus 100 €/5 vrk/hlö.

Virkisty, voimistu, vetreydy 14.–19.3.2016 **Hakuaika** 29.10.–15.12.2015

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/15179>

Virkeyttä vedestä 18.–23.4.2016

Hakuaika 29.10.2015–19.1.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/15218>

Lautsian lomakeskus

Lautsiankuja 20, 14700 Hauho
www.lautsia.fi

Lomakeskus sijaitsee Hauholla keskellä kauneinta Kanta-Hämäläistä luontoa. Majoitus kahden hengen huoneissa (yhden hengen huoneesta lisämaksu 20 €/vrk). Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteistä ohjelmaa. Omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö.

Kunnon loma 5.–10.9.2016

Hakuaika 7.4.–7.6.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16494>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

LIITON VETERAANILOMAT 2016

Rakennusliitto järjestää kolme (3) viikon kestoista veteraanilomaa vuosittain. Lomat on kiintiöity alueittain ja ne järjestetään Härmän Kylpylässä ja Hotelli Nuuksiossa.

Lomat on tarkoitettu vapaajäsenyyden saavuttaneille yli 30 vuotta jäsenenä olleille eläkkeellä oleville vapaajäsenille, jotka eivät aiemmin ole vastaavaa lomaa käyttäneet. Hakukaavakkeen saat aluetoimistosta tai lomavastaavalta p. 020 774 3012.

Hyväksytyille lomalaisille lähetetään kutsukirje noin kuukautta ennen lomaa.

Palautus osoitteella:

Rakennusliitto/lomavastaava
PL 307
00531 Helsinki

Härmän Kylpylä 4.–10.4.2016

Lomalle voivat hakea Keski-Suomen, Hämeen, Itä-Suomen, Pohjanmaan, Kainuun, Lapin ja Oulun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 320 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 26.2.2016.**

Hotelli Nuuksio 28.5.–3.6.2016

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Itä-Suomen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 15.4.2016**

Hotelli Nuuksio 27.8.–2.9.2016

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 1.7.2015.**

Rakennusliitto ry

Siltasaarenkatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

maanantaisin ja tiistaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma-to 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.30

Toimistojen yhteystiedot:

Häme/03

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlin katu 18 B,
13100 Hämeenlinna

Tampereen toimisto

Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Itä-Suomi/04

Joensuun toimisto

Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto

Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

Kuopion toimisto

Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Kainuu/10

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

Keski-Suomi/02

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

Kymi/06

Kouvolan toimisto
Salpausselänkatu 60 C,
45100 Kouvola

Lappi/13

Kemin toimisto
Keskuspuistikatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

Oulu/14

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Pohjanmaa/05

Pitkäkatu 43,
65100 Vaasa

Satakunta/07

Liisankatu 18,
28100 Pori

Turku/09

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

Uusimaa/01

Siltasaarenkatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto

Hämeenkatu 32,
15140 Lahti

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarenkatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Jäsenasiat 020 690 231

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraihakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemissa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnyt Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplik eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Vuoden vaihteessa on palkallisia arkipyhiä

Jouluna ja vuodenvaihteessa on jälleen tänä vuonna arkipyhiä, joiden korvaaminen vaihtelee eri työehtosopimuksissa.

Rakennus-, maalaus- ja lattianpäällystysala

Työajan lyhennyksestä ja arkipyhistä maksetaan kaikille työntekijöille erillistä 7,7 prosentin palkanosaa jokaisen säännöllisen palkanmaksun yhteydessä.

Palkanosa maksetaan myös lyhennettyä työpäivää tekeville, sitä ei voi sisällyttää työntekijän aika-, urakka- tai palkkiopalkkaan. Palkanosa on aina eriteltävä palkkalaskelmassa. Mikäli työntekijä on töissä arkipyhänä, maksetaan hänelle palkka kuten sunnuntaityöstä.

Itsenäisyyspäivän palkan maksua koskee laki itsenäisyyspäivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä. Tänä vuonna 6. joulukuuta ajoittui sunnuntaiksi.

Talotekniikka-ala

Talotekniikka-alalla korvattavia arkipyhiä ovat jouluaatto, ensimmäinen ja toinen joulupäivä, uudenvuoden päivä, loppiainen, pitkäperjantai, toinen pääsiäispäivä, vapunpäivä, helatorstai ja juhannusaatto.

Korvausperusteena käytetään työehtosopimuksen tarkoittamaa keskituntiansiota. Korvaus maksetaan, mikäli edellä mainitut päivät osuvat työpäiville. Vapaapäiville osuvilta arkipyhiltä ei korvausta makseta.

Korvausta ei kuitenkaan makseta seuraavissa tilanteissa:

- Työsuhde on kestänyt alle 6 viikkoa ennen arkipyhää.
- Työntekijä on luvatta poissa arkipyhää edeltävänä tai lähinnä seuraavana työpäivänä.
- Arkipyhä sijoittuu lauantaille tai sunnuntaille.
- Arkipyhä sijoittuu vanhempain-, perhe tai kuntoutusvapaan sisään.
- Arkipyhä sijoittuu lomautusta seuranneen kahden ensimmäisen viikon ulkopuolelle.

Itsenäisyyspäivä

Itsenäisyyspäivä sattuu tänä vuonna sunnuntaille. Talotekniikka-alan työehtosopimuksen mukaan itsenäisyyspäivältä maksetaan palkka, mikäli se sattuu työpäivälle. Näin ollen tänä vuonna itsenäisyyspäivältä ei saa palkkaa, ellei sunnuntai 6.12.2015 olisi ollut työpäivä.

Maa- ja vesirakennusala

Maa- ja vesirakennusalaalla vuodenvaihteen arkipyhät korvataan, mikäli ne olisivat olleet työpäiviä.

Jouluaatto, ensimmäinen joulupäivä, uudenvuodenpäivä ja loppiainen maksetaan, mikäli työsuhde on kestänyt vähintään kuusi viikkoa. Palkka on ensimmäisessä, toisessa, kolmannessa ja neljännessä palkkaryhmän mukainen palkka. Muissa palkkaryhmissä maksetaan neljännessä palkkaryhmän palkka.

Asfaltti

Arkipyhäkorvauksen piirissä ovat uudenvuodenpäivä, loppiainen, pitkäperjantai, toinen pääsiäispäivä, vapunpäivä, helatorstai, juhannusaatto,

jouluaatto, ensimmäinen joulupäivä sekä tapaninpäivä.

Arkipyhäkorvaus on aikapalkan taulukkopalkan mukainen tuntipalkka ilman henkilökohtaista palkanosaa ja ilman ammattitutkinto- ja erikoisammattitutkintolisää, työntekijän työtuntijärjestelmän mukaisilta säännöllisiltä työtunneilta.

Arkipyhäkorvauksen ehtona on työsuhteen jatkuminen yhtäjaksoisesti vähintään kuusi viikkoa ennen kyseistä arkipyhää.

Itsenäisyyspäivältä maksetaan palkka lain mukaisesti. Mikäli työntekijällä ei ole oikeutta sairautensa vuoksi itsenäisyyspäivän palkkaan, maksetaan hänelle siltä päivältä palkkaa sairausajan palkkamääräysten mukaisesti

Vedeneristys

Arkipyhäkorvauksen piirissä ovat uudenvuodenpäivä, loppiainen, pitkäperjantai, toinen pääsiäispäivä, vapunpäivä, helatorstai, juhannusaatto, jouluaatto ja ensimmäinen joulupäivä.

Arkipyhäkorvaus maksetaan palkkaryhmä 2:n mukaan.

Arkipyhäkorvauksen ehtona on, että työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään kuusi viikkoa ennen kyseistä arkipyhää.

Rakennustuote

Tänä vuonna itsenäisyyspäivä 6.12.2014 on sunnuntai.

Laissa itsenäisyyspäivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä säädetään, että itsenäisyyspäivän sattuessa arkipäiväksi työt on keskeytettävä, kuten sunnuntaina. Töiden keskeyttämisestä huolimatta työntekijälle maksetaan itsenäisyyspäivältä, jos se muuten olisi ollut työpäivä, täyttä työpäivää vastaava palkka. Edellytyksenä on, että työntekijän työsuhde on jatkunut ennen itsenäisyyspäivää kuusi päivää ja jatkuu edelleen itsenäisyyspäivänä.

Mikäli itsenäisyyspäivä on työntekijän työtuntijärjestelmän mukainen työpäivä, työt tulee keskeyttää ja työntekijälle tulee maksaa itsenäisyyspäivän palkkana täyttä työpäivää vastaava palkka.

Keskeytymättömässä 3-vuorotyössä työtä ei kuitenkaan keskeytetä ja työssä oleville maksetaan normaalin palkan lisäksi sunnuntaityökorvaus. Rakennustuoteteollisuuden työehtosopimuksen 19 §:n mukaisesti maksetaan itsenäisyyspäivältä keskeytymätöntä 3-vuorotyötä tekeville työntekijälle kahdeksan tunnin palkka keskituntiansion mukaan myös silloin, jos itsenäisyyspäivä sattuu työntekijän työvuorojärjestelmän mukaiseksi vapaapäiväksi.

RTT ry:n ja Rakennusliiton yhteisen kannan mukaan työntekijälle tulee maksaa itsenäisyyspäivän johdosta arkipyhäkorvaus, jos itsenäisyyspäivä on työtuntijärjestelmän mukaan työntekijän vapaapäivä, mikäli työntekijän työsuhde on ennen itsenäisyyspäivää kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään kolme kuukautta.

Sairastuneelle tai lomautetulle työntekijälle ei lähtökohtaisesti makseta itsenäisyyspäivän palkkaa.

Itsenäisyyspäivältä maksetaan kuitenkin arkipyhäkorvaus työehtosopimuksen perusteella, jos

sairaus ei ole kestänyt yli 3 kuukautta ennen itsenäisyyspäivää, työntekijä on lakisääteisellä äitiys-, isyys-, tai vanhempainvapaalla tai vuosilomalla tai työntekijä on lomautettuna, eikä lomautus ole kestänyt yli 2 viikkoa ennen itsenäisyyspäivää.

Vuodenvaihteen arkipyhät

Jouluaatolta torstaina, joulupäivältä perjantaina, tapaninpäivältä lauantaina ja uudenvuodenpäivältä perjantaina, maksetaan TES:n mukaan arkipyhäkorvaus riippumatta siitä, mille viikonpäivälle kyseinen arkipyhä sattuu.

Arkipyhäkorvauksen suuruus on työntekijän säännöllistä päivittäistä työaikaan vastaava palkka keskituntiansion mukaan laskettuna.

Loppiaiselta keskiviikkona maksetaan menettettyä ansiota vastaava korvaus arkipyhäkorvausta koskevien määräysten mukaisesti. Jos loppiaisena ollaan työssä, maksetaan palkan lisäksi sunnuntai-työkorvaus.

Mikäli yritykselle ei ole laadittu työtuntijärjestelmää, arkipyhäviikolla viikkotyöaika on 40 tuntia – arkipyhät (8 tuntia/arkipäivä). Arkipyhäviikolla viikkoilytyötä on alennetun viikkotuntimäärän ylittävä osuus. Kyseessä on kuitenkin ns. tes-ylityö, jota ei 40 todelliseen viikkotyötuntiin saakka tarvitse kirjata ylityönä työaikakirjanpitoon.

Arkipyhäkorvausta ei kuitenkaan menetä, vaikka työntekijä on poissa työstä arkipyhää edeltävänä ja sitä seuraavana työpäivänä, jos poissaolo johtuu:

- Sairaudesta, joka ei ole jatkunut yli 3 kuukautta ennen ko. arkipyhää
- Lakisääteisestä äitiys-, isyys tai vanhempainvapaasta taikka vuosilomasta
- Taloudellisista tai tuotannollisista syistä tapahtuneesta lomautuksesta, joka ei ole kestänyt yli 2 viikkoa ennen ko. arkipyhää
- Työntekijöiden palkanmaksun osalta on muistettava työntekijöiden työehtosopimuksen 27 §:n 3. kohta, jonka mukaan silloin kun palkanmaksupäivä siirtyy joulunpyhien vuoksi pyhien jälkeiseen arkipäivään, tilikatkopäivä määritellään normaalia aikaisemmaksi, niin että palkan normaali laskenta-aika huomioon ottaen tili on työntekijän nostettavissa joulunpyhiä edeltävänä arkipäivänä.

Lomautettujen työntekijöiden arkipyhäkorvaukset

Rakennustuoteteollisuuden työntekijöiden työehtosopimuksen 19 §:ssä on säännös arkipyhäkorvauksen maksamisesta lomautetulle työntekijälle. Kuten edellä kohdassa 2. on todettu, arkipyhäkorvausta ei menetä, vaikka työntekijä on poissa työstä arkipyhää edeltävänä ja sitä seuraavana työpäivänä, jos poissaolo johtuu taloudellisista ja tuotannollisista syistä tapahtuneesta lomautuksesta, joka ei ole kestänyt yli kaksi viikkoa ennen kyseistä arkipyhää. Tämä säännös koskee arkipyhäkorvauksen maksamista kokoaikaisesti lomautetulle työntekijälle. Jos lomautus on toteutettu vuorolomautuksena tai lyhennettynä työviikkona, edellä mainittu säännös ei sovellu sellaisiin tapauksiin. ■

Söckenhelger med lön kring årsskiftet

Under jul och kring årsskiftet infaller det igen i år söckenhelger, som ersätts på lite olika sätt beroende på kollektivavtal.

Byggnads-, målnings- och golvlägningsbranschen

En separat lönedel på 7,7 procent betalas vid varje regelbunden löneutbetalning till alla arbetstagare som arbetstidsförkortning och för söckenhelgerna.

Lönedelen betalas också till dem som arbetar förkortad arbetsdag, och den kan inte bakas in i arbetstagarens tid-, ackords- eller resultatlön. Lönedelen ska alltid klart framgå av lönespecifikationen. Om arbetstagaren arbetar en söckenhelg betalas lön som för söndagsarbete.

Lönen för självständighetsdagen bestäms av lagen om att självständighetsdagen firas som allmän helg- och fridag. I år inföll självständighetsdagen på en söndag.

Husbyggnadsbranschen

De söckenhelger som ersätts inom husteknikbranschen är julafton, juldagen, annandag jul, nyårsdagen, trettondagen, långfredagen, annandag påsk, första maj, Kristi himmelfärdsdag och midsommaraftonen.

Ersättningsgrunden är den i kollektivavtalet avsedda medeltiminkomsten. Ersättningen betalas om ovan nämnda dagar infaller på en arbetsdag. Ersättning betalas inte för söckenhelger som infaller på en ledig dag.

Ersättning betalas dock inte om:

- Anställningsförhållandet har pågått under 6 veckor före söckenhelgen.
- Arbetstagaren är borta utan lov dagen före söckenhelgen eller närmast följande arbetsdag.
- Söckenhelgen infaller en lördag eller söndag
- Söckenhelgen infaller under föräldra-, familje- eller rehabiliteringsledighet
- Söckenhelgen infaller efter de två första veckorna efter en permittering

Självständighetsdagen

Självständighetsdagen infaller i år på en söndag. Enligt kollektivavtalet för husteknikbranschen betalas lön för självständighetsdagen, om den infaller en arbetsdag. Därmed betalas i år ingen lön för självständighetsdagen utom om söndagen 6.12.2015 hade varit arbetsdag.

Jord- och vattenbyggnadsbranschen

Inom jord- och vattenbyggnadsbranschen ersätts söckenhelgerna kring årsskiftet, om de hade varit arbetsdagar.

Julafton, juldagen, nyårsdagen och trettondagen betalas om anställningen har pågått i minst sex veckor. Lönen är i första, andra, tredje och fjärde lönegruppen lön enligt lönegruppen. I övriga lönegrupper betalas lön enligt fjärde lönegruppen.

Asfalt

Söckenhelgersättningen gäller nyårsdagen, trettondagen, långfredagen, annandag påsk, första maj, Kristi himmelfärdsdag, midsommarafton, julafton, juldagen och annandag jul.

Söckenhelgersättningen är timlönen enligt tabellönen för tidlön utan personlig lönedel och

utan tillägg för yrkesexamen eller specialyrkesexamen och ersättningen betalas för regelbundna arbetstimmar enligt arbetstagarens arbetstimmsystem.

Förutsättningen för söckenhelgersättningen är att anställningsförhållandet har pågått i minst sex veckor utan avbrott före söckenhelgen.

För självständighetsdagen betalas lön enligt lagen. Om arbetstagaren på grund av sjukdom inte har rätt till lön för självständighetsdagen betalas till honom för den dagen lön enligt bestämmelserna om lön för sjuktid.

Vattenisolering

Söckenhelgersättningen gäller nyårsdagen, trettondagen, långfredagen, annandag påsk, första maj, Kristi himmelfärdsdag, midsommaraftonen, julaftonen och juldagen.

Söckenhelgersättningen betalas enligt lönegrupp 2.

Förutsättningen för söckenhelgersättningen är att anställningsförhållandet har pågått i minst sex veckor före söckenhelgen.

Byggnadsprodukt

I år är självständighetsdagen 6.12.2015 en söndag.

I lagen om att självständighetsdagen firas som allmän helg- och fridag stadgas att arbetet, då självständighetsdagen infaller på en vardag, ska avbrytas på samma sätt som på söndag. Trots att arbetet har avbrutits betalas lön som motsvarar full arbetsdag för självständighetsdagen, om det i annat fall hade varit arbetsdag, förutsatt att arbetstagarens anställningsförhållande har pågått sex dagar före självständighetsdagen och fortsätter efter den.

Om självständighetsdagen råkar vara arbetsdag enligt arbetstagarens arbetstimmsystem, ska arbetet avbrytas och arbetstagaren ska få en lön som motsvarar full lön för självständighetsdagen.

I kontinuerligt treskiftsarbete avbryts dock inte arbetet och de som arbetar då ersätts enligt lagen om självständighetsdagen med normal lön samt ersättning för söndagsarbete. Enligt 19 § i kollektivavtalet för byggnadsproduktindustrin betalas till arbetstagare i kontinuerligt treskiftsarbete lön för åtta timmar enligt medeltiminkomsten också då självständighetsdagen råkar vara fridag i arbetstagarens arbetsskiftssystem.

Enligt RTT ry:s och Byggnads gemensamma ställningstagande ska arbetstagaren få söckenhelgersättning på grund av självständighetsdagen, om självständighetsdagen är fridag i arbetstagarens arbetstimmsystem, om arbetstagarens anställningsförhållande före självständighetsdagen utan avbrott har pågått i tre månader.

Utgångspunkten är att lön för självständighetsdagen inte betalas till en sjuk eller permitterad arbetstagare.

Söckenhelgersättning för självständighetsdagen betalas dock enligt kollektivavtalet, om sjukdomen inte har pågått över tre månader före självständighetsdagen, om arbetstagaren har lagstadgad moderskaps-, faderskaps- eller familjeledighet eller semester eller om arbetstagaren är permitterad och permitteringen inte har pågått över 2 veckor före självständighetsdagen.

Söckenhelgerna kring årsskiftet

Ersättning för julaftonen torsdagen, juldagen fredagen, annandag jul lördagen och nyårsdagen fredagen betalas enligt kollektivavtalet oberoende av vilken veckodag dessa dagar infaller.

Söckenhelgersättningen är arbetstagarens medeltiminkomst räknad enligt lönen för regelbunden daglig arbetstid.

För trettondagen, onsdagen betalas söckenhelgersättning enligt bestämmelserna om förlopad inkomst. Om man arbetar på trettondagen betalas utöver lönen en ersättning för söndagsarbete.

Om företaget inte har ett arbetstimmsystem, är veckoarbetstiden 40 timmar under söckenhelgsveckan –söckenhelgerna (8 timmar/vardag). Under söckenhelgsveckan är veckoövertiden den tid som överstiger det sänkta antalet veckoarbetstimmar. Det är dock fråga om en s.k. avtalsövertid, som inte behöver skrivas in som övertid i arbetsboksföringen förrän övertiden överskrider 40 timmar.

Arbetstagaren förlorar dock inte söckenhelgersättningen om hen är borta dagen före söckenhelgen eller följande arbetsdag efter söckenhelgen om det beror på:

- Sjukdom, som inte har pågått i över 3 månader före söckenhelgen
- Lagstadgad moderskaps-, faderskaps- eller familjeledighet eller semester
- En permittering på grund av ekonomiska eller produktionsmässiga orsaker och den inte har pågått över 2 veckor före söckenhelgen.
- När det gäller löneutbetalningen gäller det att minnas 27 § 3 punkten i arbetstagarnas kollektivavtal, som stadgar att då lönebetalningsdagen flyttas på grund av julhelgerna så att den infaller första vardagen efter helgerna, ska löneavbrottsdagen fastställas tidigare än normalt, så att lönen med beaktande av den normala tiden för uträkning av lönen finns på arbetstagarens konto sista vardagen före julhelgerna.

Söckenhelgersättningar till permitterade arbetstagare

I 19 § i kollektivavtalet för byggnadsproduktindustrins arbetstagare finns en bestämmelse om hur söckenhelgersättningen betalas till permitterade arbetstagare. Såsom ovan i punkt 2 konstateras, förlorar arbetstagaren inte söckenhelgersättningen om hen är borta från arbetet arbetsdagen före eller efter söckenhelgen, om frånvaron beror på en permittering av ekonomiska eller produktionsmässiga orsaker och om permitteringen inte har pågått över två veckor före söckenhelgen. Denna bestämmelse gäller betalning av söckenhelgersättning till arbetstagare som är permitterade på heltid. Om permitteringen genomförs som skiftpermittering eller förkortad arbetsvecka, tillämpas ovan nämnda bestämmelse inte på sådana fall. ■

Rakennusalan työttömyyskassa tiedottaa:

Pakkaspäivistä johtuvat lomautuspäivät

Pakkaspäivät maksetaan täytenä ansiopäivärahana, jos muut edellytykset täyttyvät.

Osittainenkin palkanmaksu tai muu vastike estää päivärahan saamisen pakkaspäiviltä. Palkan osalta on huomattava, että jo kahden tunnin ajalta maksettu odotusajan palkka vie oikeuden työttömyyspäivärahaan kyseiseltä päivältä. Olisi hyvä, että pakkaspäivien toteaminen voitaisiin sopia siten, että turhat työpaikalle tulemiset pakkaspäivinä voitaisiin välttää.

Jos taas työn suorittaminen rakennusalalla esyy vaikkapa sateen tai myrskyn vuoksi, henkilön oikeus työttömyysturvaan määräytyy työttömyyspäivärahan saamisen edellytysten mukaan ilman säästeistä johtuvia poikkeuksia. Näissä tilanteissa henkilö saattaa tulla oikeutetuksi työttömyyspäivärahaan lomautusta koskevien säännösten perusteella edellyttäen, että kyseessä on työttömyysturvalain 1 luvun 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu lomautus tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä.

Työvoimapolitiittinen lausunto

Työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoittautuminen: Kaikkien tulee ilmoittautua henkilökohtaisesti ensimmäisenä pakkaspäivänä paikalliseen TE-toimistoon. Ensisijaisesti ilmoittautumisen voi hoitaa sähköisesti TE-toimistojen verkkosivujen kautta

(www.te-palvelut.fi). Ilmoituksen voi tehdä myös soittamalla valtakunnalliseen Työlinjan palvelunumeroon. Tämän lisäksi ilmoittautuminen on mahdollista paikallisessa TE-toimistossa. Aina kannattaa kuitenkin soittaa ja sopia TE-toimiston kanssa menettelystä, koska ilmoittautumisessa on toimitettava paikallisen TE-toimiston määräämällä tavalla. TE-toimisto antaa jokaiselle pakkaspäiväläiselle oman työvoimapolitiittisen lausuntonsa, jossa ilmoitetaan pakkaspäivät työttömyyskassalle.

Päivärahan hakeminen kassalta pakkaspäiviltä

Pakkaspäivähakemus tehdään samalle ajanjaksolle, jolle on annettu työvoimapolitiittinen lausunto, noudattaen kuitenkin kalenteriviikoittaista hakurytmiä.

On täytettävä kassan eAsioinnin kautta sähköinen hakemus tai postitse iso valkoinen päiväraha-hakemus normaalisti kaikilta osin. Pieni jatkohakemuskaavake ei käy. Hakemus tulee täyttää myös muilta päiviltä kuin pakkaspäiviltä sekä viikonloppujen osalta. Viikonloppuotöistä on huomioitava, että työ-, omavastuu- ja työttömyysetupäivien lukumäärä kalenteriviikossa ei saa mennä yli viiden.

Palkkatodistus on toimitettava aina pakkaspäiviä edeltävältä ajalta, koska työttömyyskassan on seurattava, milloin uusi työssäoloehto, (26 viikkoa 28 kalenterikuukauden aikana, täyttyy). Lisäksi on toimitettava palkkalaskelma hakujakson ajalta olevalta työpäiviltä.

Ostavastuu-aika

Mikäli työssäoloehto on täyttynyt ennen pakkaspäiviä, tehdään palkanmääritys ja silloin päivien nollauksen lisäksi otetaan omavastuu-aika, joka on viiden päivän mittainen. Omavastuu-aika voidaan ottaa kuitenkin enintään kerran vuodessa.

Jos omavastuu-aikaa kerätään pakkaspäivistä, viisi päivää on mahdollista kahdeksaan kalenteriviikkoon.

Päiväraha-hakemusten toimittaminen

Päiväraha-hakemukset toimitetaan joko kassan eAsioinnin (www.rakennuskassa.fi) kautta tai osoitteella: Rakennusalan työttömyyskassa, PL 135, 70101 KUOPIO tai toimitetaan entiseen tapaan lähimpään aluetoimistoon. Luottamusmies voi myös toimittaa yhteisesti kaikkien työmaan pakkaspäiväraha-hakemukset. ■

Byggnadsbranschens arbetslöshetskassa informerar:

Kölldagar som leder till permittering

Kölldagarna betalas som full inkomstdagpenning, om övriga villkor är uppfyllda.

Också en delvis lönebetalning eller annat vederlag förhindrar utbetalning av dagpenning för kölldagar. När det gäller lönen bör du beakta att redan lön för två timmars väntetid gör att du förlorar rätten till arbetslöshetsdagpenning för dagen i fråga. Det vore bra om parterna kan komma överens om att man konstaterar att det är kölldag så att man kan undvika att arbetarna i onödan kommer till arbetsplatsen.

Om det igen inte går att utföra arbetet på ett bygge på grund av regn eller storm, bestäms din rätt till arbetslöshetskydd enligt förutsättningarna för arbetslöshetsdagpenning utan de undantag som väderförhinder utgör. I dessa fall kan du få rätt till arbetslöshetsdagpenning enligt bestämmelserna om permittering om det är fråga om en permittering av produktionsmässiga och ekonomiska orsaker enligt 1 kapitlet 5 § 1 momentet i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Anmälan på arbets- och näringsbyrå:

Var och en ska den första kölldagen personligen anmäla sig på den lokala TE-byrån. Anmälan kan i första hand ske elektroniskt via TE-byråernas hemsidor (www.te-palvelut.fi). Man kan också gö-

ra anmälan genom att ringa den riksomfattande Jobblinjens telefonnummer. Dessutom är det möjligt att anmäla sig på den lokala TE-byrån. Det lönar sig alltid att ringa och komma överens med den lokala TE-byrån om hur man ska göra, för man ska göra anmälan på det sätt som den lokala TE-byrån bestämmer. TE-byrån ger var och en som permitteras på grund av kölldag ett eget arbetskraftspolitiskt utlåtande, där man meddelar arbetslöshetskassan om kölldagar.

Så här ansöker du om dagpenning för kölldagar från kassan

Kölldagpenningens ansökan görs för samma tidsperiod som det arbetskraftspolitiska utlåtandet gäller, dock så att du följer ansökningsrytmen om kalenderveckor.

Du ska på normalt sätt till alla delar fylla i den stora vita dagpenningens ansökan elektroniska ansökan via kassans eTjänsten eller per post. Du ska inte använda den lilla blanketten för fortsatt ansökan. Du ska också fylla i ansökan för de andra dagarna, inte bara för kölldagarna, också för veckoslutet. När det gäller veckoslutsarbete ska du beakta att antalet arbets-, självrisk- och arbetslöshetsförmånsdagar inte får vara fler än fem.

Du ska alltid skicka in löneintyg för tiden före kölldagarna, eftersom arbetslöshetskassan måste följa med när ett nytt arbetsvillkor (26 veckor under 28 kalendermånader) uppfylls. Dessutom ska du skicka med löneuträkningen för arbetsdagarna under ansökningsperioden.

Självrisktid

Om arbetsvillkoret har uppfyllts före kölldagarna, fastställer kassan lönen och utöver nollställning av dagarna tas en självrisktid, som är fem dagar lång. Självrisktid kan dock tas bara en gång per år.

Om du samlar in självrisktid med kölldagarna, ska de fem dagarna rymmas inom åtta kalenderveckor.

Så här skickar du dagpenningens ansökningarna

Du ska skicka in dagpenningens ansökningarna till kassan antingen via eTjänsten (www.rakennuskassa.fi) eller på adress: Byggnadsbranschens arbetslöshetskassa, PB 135, 70101 KUOPIO eller på gammalt sätt till närmaste kretskontor. Förtroendemannen kan också gemensamt skicka in alla arbetsplatsens kölldagsansökningar. ■

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyyssuorituksen aikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttävää viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 154 euroa kuukaudessa.
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuusia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyyssuorituksen päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.

- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.
 - Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
 - Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdotukseen eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan ansioturvan päiväraha hakemuslomakkeella. Hakemuslomakkeita saat TE-toimistosta tai liiton aluetoimistosta. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä myös sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsiointin kautta voit toimittaa liitteitä ansiopäiväraha hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai et ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
 - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaisiin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
 - Normaalista neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin, kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työkaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
 - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
 - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
 - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta niitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blir arbetslös på TE-byrån som arbetssökande. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1 154 euro i månaden.
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det

framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.

- Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
- Du ska separat uppgive antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Du ansöker om dagpenning på blanketten för ansökan om inkomstrelaterad dagpenning. Du får blanketter på TE-byrån eller förbundets kretskontor. Du kan göra den första ansökan om inkomstdagpenning och även de fortsatta ansökningarna elektroniskt via vår tjänst eAsiointi. Via eAsiointi kan du skicka in bilagor till din ansökan. Du kommer in på tjänsten eAsiointi genom att logga in via arbetslöshetskassans hemsidor, www.rakennuskassa.fi eller via Byggnadsförbundets hemsidor www.rakennusliitto.fi.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppgive barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppgive eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarininkomster ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
 - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
 - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
 - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
 - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
 - Du ska noggrant fylla i alla punkter i ansökan, så att vi inte blir tvungna att returnera dem till dig för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

BYGGNADSRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

MTV3 20.05 perjantai 11.12.

21 tapaa pilata avioliitto

Miehet kuorsaavat, ajavat nurmikkoa tai hautovat naisen puutteessa itsemurhaa. Niinpä on kuin onkin johdonmukaista, että yhteiskuntatieteilijä Sanna Manner pitää avioliittoa luonnottomana olotilana. Tutkija tarkistaa käsityksiään, kun hän kohtaa lapsirakkaan eronneen miehen, joka on kätevä käsistään. Alkavan suhteen kannalta ei pidetä ongelmallisena, että Manner on elänyt samanlaisella intensiteetillä kuin **Charlie Sheen**. Käsikirjoitus on **Johanna Vuoksenmaan**.

TV1 21.05 sunnuntai 13.12.

Punainen kolmio

Myös edistykelliset miehet ovat mänttejä. Niinpä **Otto Ville Kuusinen** lähettää tyttärensä **Hertan** 1930-luvulla Suomeen, vaikka tällä on lapsi hoidettavana Moskovassa. Hertan ja **Yrjö Leinon** lempi leimahtaa liekkiin vallankumouksellisella vääjäämättömyydellä, mutta kokonaiskuva jäisi hämäräksi, ellei vuoropuhelu valottaisi luonteita ja historiaa kotimaisen tv-draaman vankimpia perinteitä kunnioittaen. Käsikirjoitus on **Taina Westin, Heidi Könkäksen** ja **Leena Virtasen**.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

MTV3 13.50 perjantai 25.12.

Albert Nobbs

Kaikki miehet eivät edes ole miehiä. Niinpä myös moni vaihtoehtokas on ymmällään, kun hovimestari Albert Nobbs, mieheksi naamioituva nainen, haaveilee vaimosta ja tupakkapuodista vuoden 1898 Dublinissa. Eletään nk. viktoriaanista eli vahvan naishallitsijan pönkittämää miesvaltaista aikakautta, joten olemuksellinen ristiriita voi olla vertauskuvallista. Alkuperäisteoksen kirjoittanut **George Moorea** on ainakin epäilty jo yli sata vuotta impotentiksi.

Nelonen 21.00 perjantai 18.12.

Bruno

Nykymiehen malli on miesmalli, vanhoja mielikuvia uudelleen tuottava kalerierihahmo, joka vaihtaa vaivatta olomuotoaan metroseksuaalista sporno-seksuaaliksi tai harventuvasti metsuriseksuaaliksi. Niinpä kevytrasvainen huumorintaju sekä ivallinen ääriennakkoluulottomuus luonnehtivat myös Bruno Gehardia, joka työskentelee muotitoimittajana itävaltalaisella musiikkikanavalla ja pitää esikuvanaan **Adolf Hitleriä**. Käsikirjoitus on juutalaisen **Sacha Baron Cohenin**.

Ensi-ilta ke 16.12.

Star Wars: The Force Awakens

Sukupuolten määrittely on aina ajankohtaista kaukaisessa galaksissa, jonka tapahtumia seurataan nyt hieman myöhemmin kuin aiemmin, mutta yhä hyvin kauan sitten. Ajastaan jääneitä asenteita voi havaita alfaukkeli Han Solossa sekä hänen aseenkannattajassaan Chewbaccassa, mutta toisaalta R2-D2-robotista on kehitetty uusi vierivä versio – ja nuoret neitokaiset ilahduttavat neuvokkuudellaan! Käsikirjoitus on kolmen vanhan nörtin.

Lehdestä reväistyä

Miksi me vain jumitamme?

Työmaainsinööri **Oskar Smeds** pohtii *Rakennuslehdessä* 27.11.2015, miten digitaalisuuden läpilyönti rakennustyömailla helpottaisi rakennusmestarien työtä. Miten paljon aikaa tuhlaantuukaan erilaisen paperisälän kanssa puuhaamiseen ja juoksemiseen ympäri työmaata, kun jo nyt olisi saatavilla mitä moninaisempia sähköisiä välineitä. Moni asia, jota nyt skannailaan mapeista sähköiseen järjestelmään, ei alun perinkään tarvitsisi olla paperisena.

Eivätkä sähköiset välineet happane duunarinkan kädessä. Jo nyt moderneimmilla työmailla työsuojeluvaltuutettu kulkee ipadin kanssa TR-mittaamassa. Valitettavan harvalla työmaalla siihen kuitenkin annetaan mahdollisuus.

Rakas Joulupukki,

Vuosi on kohta päätöksissään ja on aika käydä läpi kirjan merkinnät sekä hyvien että myös pahojen tekojen osalta. Itse väittäisin, että olen tänäkin vuonna jäänyt plus-san puolelle, joten lähestynkin sinua nyt lahjatoivelistani muodossa!

1. Villasukat. Tai ehkä kahdet, kun kastuu ne tässä kelissä kuitenkin. Kummasti pysyy raksaduunari tuuman verran tyytyväisempänä, kun ei joudu varpaat jäässä mestoilla talustelemaan.

2. Termospullo. Siis tiedätkö, sellainen joka pitäisi kahvin kuumana edes siihen aamun ensimmäiseen kahvipaussiin asti. Kyllähän sitä sanotaan, että kylmä kahvi kaunistaa, mutta vielä toistaiseksi ainakin niitä tuloksia tässä odotellaan.

3. Lisää tunteja vuorokauteen. Opiskelija-duunari-aktivistin ajankulutus on sitä luokkaa, että muutamalle ekstratunnille löytyisi heti käyttöä!

4. Laskutaitoa, niin itselleni kuin muillekin. Kymmeneen laskemalla jäisi paljon pahaa sanomatta ja tekemättä. Tämä taito olisi erityisen hyödyllinen myös some-maailmassa, jossa sormet liikkuvat näppäimistöillä usein ajatustakin nopeammin.

5. Keväälle vaalit. Siis viimeistään. Takin kääntäminen, sanojen syöminen, duunarin syyllistäminen, heikompiensaisten silmään kuseminen, köyhien kyykyttäminen ja rikkaan väestöosan pillin mukaan tanssiminen saisi jo pikkuhiljaa riittää!

6. Ihmisten välistä solidaarisuutta, hyvää tahtoa ja heikomman auttamista. Kohdattaisiin toisemme yksilöinä, ei pelkästään iän, sukupuolen, etnisyyden tai vaikka ammattimme perusteella. Ei yleistetä tai leimata. Se ei johda mihinkään.

7. Mediakriittisyyttä. Lapsena minulle opetettiin, että kaikki mitä telkkarista näkee, ei ole totta. Sama oppi pätee vieläkin ja mediakriittisyyden tarve korostuu tällä internetin kultakaudella. Nykyihmisellä on käsittämätön määrä tietoa tarjolla ihan muutaman napin painalluksen päässä ja vaarana onkin, että verkossa vakuuttavasti kirjoitettu mutu sekoittuu helposti faktaan. Terveen kriittinen suhtautuminen esitettyihin väitteisiin olisi enemmän kuin toivottavaa!

8. Paremman maailman. Siihen ei tarvita suuria sankareita, vaan miljoonien ihmisten pieniä tekoja. ■

Lämmintä ja rauhallista Joulua!

Suvi Partinen

Kevään 2016 luottamushenkilökoulutus

LUOTTAMUSMIEHET

Peruskurssit

18.– 20.1.	Lm-peruskurssi, osa 1, Nokia
8.– 9.2.	Lm-peruskurssi, osa 2, Nokia
15.– 17.2.	Lm-peruskurssi, osa 1, Helsinki
7.– 8.3.	Lm-peruskurssi, osa 2, Helsinki
14.– 16.3.	Lm-peruskurssi, osa 1, Oulu
11.– 12.4.	Lm-peruskurssi, osa 2, Oulu

Jatkokurssit

21.– 23.3.	Lm-jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
4.– 6.4.	Lm-jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi

TÄYDENNYSKURSSI

3.– 5.2.	Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen täydennyskurssi, Vierumäki
----------	---

TYÖSUOJELUVALTUUTETUT

Peruskurssit

18.– 20.1.	Tsv-peruskurssi, osa 1, Nokia
8.– 9.2.	Tsv-peruskurssi, osa 2, Nokia
15.– 17.2.	Tsv-peruskurssi, osa 1, Helsinki
7.– 8.3.	Tsv-peruskurssi, osa 2, Helsinki
14.– 16.3.	Tsv-peruskurssi, osa 1, Oulu
11.– 12.4.	Tsv-peruskurssi, osa 2, Oulu

Jatkokurssit

21.– 23.3.	Tsv-jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
4.– 6.4.	Tsv-jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi
25.– 27.4.	Tsv-jatkokurssi, osa 3, Kirkkonummi

YHTEYSMIEHET

Yhteysmieskoulutus

11.– 12.1.	Rovaniemi
18.– 19.1.	Nokia
15.– 16.2.	Helsinki
22.– 23.2.	Jyväskylä
14.– 15.3.	Oulu
11.– 12.5.	Mikkeli

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävissä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutus-sopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutussopimuksen mukaisesti. Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla (alle 300 km 0,25 €/km).

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ kurssisihteeri, PL 307, 00531 Helsinki.

Pyydä työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintovapaata.

Useampiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen kurssien ajankohdat.

